ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.

ΑΡΙΘ.— 44

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 14 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ИМПЕРАТОРСКАГО ... ОКТ. 1906

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διωγμὸς ὀρθοδόξων— Ἐπίσημα ἔγγραφα — Μνήμη τῶν ἐν εὐσεβεῖ τῇ πίστει τελειωθέντων—Τεκμήρια ἀδελφικῆς συμπαθείας — Ἡ ἔκκλησις τῆς Μ. Ἐκκλησίας — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά—Οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει λόγιοι —Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΔΙΩΓΜΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

ΕΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑι καὶ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗι ΡΩΜΥΛΙΑι

Ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις ἀφῆρεσεν ἐπὶ τέλους τὸ προσωπεῖον. Καθὰ ἐνθυμοῦνται βεβαίως οἱ ἀναγνῶσται τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας», εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἐνάρξεως τῶν κατὰ τῶν Ἑλλήνων βιαιοπραγιῶν ἐν τῇ Ἡγεμονείᾳ, δὲν ἐδιστάσαμεν ἵνα ὑποδείξωμεν, μετ' ἐπαρκοῦς σαφηνείας, ὅτι τὸ βουλγαρομακεδονικὸν Κομιτᾶτον ἦν ἐν τῇ προκειμένῃ περιστάσει ἁπλοῦν δευτεροβάθμιον ὄργανον προωρισμένον ἵνα χρησιμεύσῃ, **ἐν ἀνάγκῃ**, ὡς ἀποδιοπομπαῖος τράγος, καὶ ὅτι ὁ πρῶτος καὶ κύριος ὑπεύθυνος ἐπὶ πάσαις ταῖς διαδραματισθείσαις βδελυραῖς σκηναῖς ἦν αὐτὴ ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις, οὐ μόνον ὡς ἀνεχθεῖσα ταύτας, ἀλλὰ καὶ ὡς συνευδοκήσασα καὶ προφανῶς συμπράξασα μετὰ τῶν ταραχοποιῶν στοιχείων.

Τὴν κατηγορίαν ταύτην, τὸ κατ' ἀρχάς, ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις ἐπειράθη νὰ ἀποκρούσῃ πάσῃ δυνάμει, οὐχὶ μόνον διὰ τῶν ἡμιεπισήμων ὀργάνων της καὶ τῶν ἐκ Σοφίας τηλεγραφημάτων πρὸς εὐρωπαϊκὰ φύλλα, ἀλλὰ καὶ ἐπισήμως, διὰ στόματος τοῦ Ἡγεμόνος, ἐν τῇ πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην ἀπαντήσει του, χαρακτηρίσαντος τὴν κατηγορίαν ταύτην ὡς ψευδολόγον καὶ συκοφαντικήν. Διϊσχυρίζετο δὲ ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις, ὅτι, τὸ ἐπ' αὐτῇ, εἶχε προσπαθήσει πάσῃ δυνάμει ἵνα περιστείλῃ τὰς ταραχὰς καὶ περιφρουρήσῃ τὴν δημοσίαν τάξιν· ἂν δὲ αἱ προσπάθειαί της δὲν ἐστέφθησαν ὑπὸ ἐπιτυχίας, τοῦτο ἀποδοτέον εἰς τὴν βιαίαν καὶ ἀπρόοπτον ἔκσπασιν τῆς ὀργῆς τοῦ λαοῦ ὑφ' ἧς κατελήφθη ἀπαράσκευος, πρὸς δὲ καὶ εἰς τὴν μὴ πιστὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν τῆς ἐκ μέρους κατωτέρων τινῶν κυβερνητικῶν ὑπαλλήλων, τιμωρηθέντων διὰ τοῦτο.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА Н.І. МЕЧНИКОВА

Τοιαῦτα τινα διετυμπάνιζεν *urbi et orbi* διὰ τῶν ὀργάνων της, ἔν τε τῷ ἐσωτερικῷ καὶ τῷ ἐξωτερικῷ, ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ ἀναλγησία τῆς ἐπισήμου Εὐρώπης ἀπέναντι τῆς ἀσυστόλου καταπατήσεως καὶ μετατροπῆς εἰς ἐλεεινὸν ράκος τῆς Συνθήκης τῆς φερούσης τὰς ὑπογραφὰς τῶν ἐξ Μεγάλων Δυνάμεων, ἐξεθράσυνεν ἐπὶ τοσοῦτον ταύτην, ὥστε, πεισθεῖσα ὅτι ἐξησφάλισεν ἑαυτῇ τὴν ἀτιμωρησίαν ἔκρινεν ὡς ἐκ τούτου περιττὴν πλέον πᾶσαν προσποίησιν καὶ φενακισμόν· διὸ καὶ δὲν ἐδίστασεν, ἀφαιρέσασα τὸ προσωπεῖον, νὰ ἀποκαλυφθῇ ἐνώπιον σύμπαντος τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ὑπὸ τὴν ἀληθῆ αὐτῆς μορφὴν **ὡς πρώτη καὶ κυρία ἔνοχος ἐν τῇ ἐπιδιώξει τῆς διὰ παντὸς θεμιτοῦ καὶ ἀθεμίτου μέσου ἐξοντώσεως τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Βουλγαρίας καὶ Ἀνατ. Ρωμυλίας.**

Πράγματι, ἰδοὺ ἡ ἐγκύκλιος τὴν ὁποίαν ἀπὸ τῆς 16-20 Σεπτεμβρίου, οἱ διάφοροι Βούλγαροι Νομάρχαι τῶν μερῶν ἔνθα ὑπάρχουσιν Ἕλληνες, ἀπηύθυναν πρὸς τοὺς Δημάρχους, τὰς Ἐφορίας, τοὺς Διευθυντὰς καὶ διδασκάλους τῶν βουλγαρικῶν καὶ ἑλληνικῶν σχολῶν τῆς περιφερείας των.

«Πρὸς τοὺς κυρίους Δημάρχους τῶν Ἀστικῶν δήμων, προέδρους Ἐφορειῶν τῶν ἑλληνικῶν καὶ βουλγαρικῶν σχολῶν τῆς Νομαρχίας.

Τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον κατὰ τὴν συνεδρίαν του τῆς 15 τρέχοντος, ἔλαβε τὴν ἑξῆς ἀπόφασιν ἀναφορικῶς τῶν ἐν τῷ κράτει ἑλληνικῶν σχολείων:

1) Νὰ ἐφαρμοσθῇ (καθ' ὁλοκληρίαν) τὸ 10ον ἄρθρον τοῦ περὶ παιδείας νόμου ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ 1906—1907 σχολικοῦ ἔτους.

2) Τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα μὲ τάξεις Ἑλληνικῆς Σχολῆς καὶ Γυμνασίου (κλάσις) τὰ ὁποῖα δὲν διευθετοῦνται (διατάσσονται) κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ 10ου ἄρθρου τοῦ νόμου, ἰσχύοντος διὰ τὰ προκαταρκτικὰ σχολεῖα, δύνανται εἰς τὸ ἑξῆς νὰ ὑφίστανται ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους: α) οἱ διευθυνταὶ καὶ διδάσκαλοι νὰ ὦσι Βούλγαροι ὑπήκοοι καὶ νὰ κατέχωσι τὰ δέοντα ἐκπαιδευτικὰ προσόντα, β') τὰ προγράμματα τῶν σχολῶν τούτων καὶ τὰ διδακτικὰ βιβλία ὧν ἐν αὐταῖς γίνεται χρῆσις, χάρται κτλ. πρέπει νὰ ἐγκρίνωνται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς παιδείας, γ') ὁ ἀριθμὸς τῶν ὡρῶν καθ' ἃς διδάσκεται ἡ βουλγαρικὴ γλῶσσα εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα μὲ τάξεις ἑλληνικῆς Σχολῆς καὶ Γυμνασίου νὰ αὐξηθῇ, καὶ δ') ἅπαντα τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα μὲ τάξεις ἑλληνικῆς σχολῆς καὶ Γυμνασίου ὑπόκεινται εἰς τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν ἰδιαιτέρου ἐπιθεωρητοῦ διὰ τὰ ἰδιωτικὰ σχολεῖα, ὅστις νὰ διορισθῇ ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1907 ἔτους παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Παιδείας.

Εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τούτων, ὁ ἐπιθεωρητὴς τῶν σχολῶν θὰ ποιήσηται ταχέως τὰς ἀναγκαίας διατάξεις καὶ αἱ ἐφορεῖαι τῶν σχολῶν πρέπει, ἄνευ παραμελήσεως, νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὰς διατάξεις αἵτινες θὰ ἀφορῶσι τὴν διευθέτησιν (διάταξιν) τῶν προκαταρκτικῶν σχολῶν οὕτως ὥστε νὰ ἀνταποκρίνωνται εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ 10ου ἄρθρου τοῦ περὶ παιδείας νόμου. Ἐκεῖ ὅπου τὰ σχολειακὰ οἰκήματα τῶν νῦν βουλγαρικῶν προκαταρκτικῶν σχολῶν δὲν εἶνε ἱκανὰ (ἐπαρκῆ) νὰ δεχθῶσι καὶ τοὺς Ἑλληνόπαιδας, οἵτινες θὰ φοιτήσωσιν ἐν τοῖς ἰδίοις σχολείοις, αἱ Ἐφορεῖαι πρέπει ἀμέσως νὰ ἐνοικιάσωσι κτίρια καὶ νὰ προπαρασκευάσωσι τὰ ἀναγκαῖα ἔπιπλα. **Εἰς τὰ μέρη δὲ ὅπου αἱ ἴδιαι Ἐφορεῖαι τῶν μέχρι τοῦδε ἑλληνικῶν σχολῶν ἔχουσιν ἑκουσίως παραδόσει τὰ σχολειακὰ οἰκήματα εἰς τὰς Βουλγαρικὰς Ἐφορείας καὶ αὐθόρμητοι ἐξέφρασαν τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως οἱ Ἑλληνόπαιδες διδάσκωνται εἰς τὰ δημόσια (κοινὰ) σχολεῖα,** αἱ Ἐφορεῖαι δύνανται νὰ χρησιμοποιήσωσι διὰ μερικὰς τάξεις καὶ τὰ ἑκουσίως παραδοθέντα ἑλληνικὰ σχολεῖα.

Ἐκεῖνοι οἱ Ἑλληνόπαιδες οἵτινες νῦν ἐπλήρωσαν τὴν ἡλικίαν τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκπαιδεύσεως, θὰ γείνωνται δεκτοὶ εἰς τὴν πρώτην τάξιν (Δημοτ. Σχολ.) ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει εἰς ἄλλας προπαρασκευαστικὰς τάξεις, ὅπου ἡ διδασκαλία θὰ ἔχῃ κυρίως ὡς σκοπὸν τὴν ἐκμάθησιν τῆς βουλγαρικῆς γλώσσης. Ἐκεῖνοι οἱ Ἑλληνόπαιδες, οἵτινες μέχρι τοῦδε ἐφοίτων εἰς ἑλληνικὰ σχολεῖα, θὰ γείνωνται δεκτοὶ εἰς ἀνωτέρας τάξεις τῶν βουλγαρικῶν σχολείων, ἂν ὦσι προητοιμασμένοι καὶ ἂν γνωρίζωσι τὴν βουλγαρικὴν γλῶσσαν, ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει θὰ ἐπαναλαμβάνωσι (μένωσιν εἰς) τὰς ἰδίας τάξεις.

Κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἁπασῶν τούτων τῶν διατάξεων, θὰ προσέχηται αὐστηρῶς νὰ μὴ προκαλῆται ἐξ οὐδενὸς πράγματος ὁ ἑλληνικὸς πληθυσμός.

Αἱ μετὰ τῶν μέχρι τοῦδε ἑλληνικῶν Ἐφορειῶν σχέσεις σας πρέπει νὰ ὦσιν ἀνεπίληπτοι (κόσμιοι) καὶ ἡ γνωστο-

ποίησις ἐκείνου τοῦ μέρους τῶν νέων διατάξεων, ὅπερ ἀφορᾷ τὴν νέαν ἐγγραφὴν τῶν νέων μαθητῶν—Ἑλληνοπαίδων,—πρέπει νὰ γίνηται γραπτή, ἄνευ ἐπιπροσθέσεως περιττῶν φράσεων.»

ὁ Νομάρχης **Ζέλκωφ**

ὁ γραμματεὺς **Σπάσιτς**

Εἰς δὲ τὴν σχετικὴν ἐγκύκλιον τοῦ νομάρχου Βάρνης ἐπιπροστίθενται καὶ τὰ ἑπόμενα :

«Ὁ μισθὸς τοῦ διορισθησομένου ἐπὶ πλέον προσωπικοῦ θὰ καταβάλληται κατὰ τὸν ἐν χρήσει τρόπον, ἤτοι ἐν ταῖς κυβερνητικαῖς σχολαῖς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐν ταῖς κοινοτικαῖς ὑπὸ τῶν Κοινοτήτων καὶ τῆς Κυβερνήσεως.

Διὰ τοὺς τυχὸν μὴ κατηρτισμένους καλῶς εἰς τὴν βουλγαρικὴν γλῶσσαν Ἑλληνόπαιδας, ἱδρύεται εν ταῖς σχολαῖς προκαταρκτικὴ τάξις σκοποῦσα ἀποκλειστικῶς τὴν διδασκαλίαν εἰς αὐτοὺς τῆς βουλγαρικῆς γλώσσης, ὅπως παρακολουθῶσι κατόπιν τὰ μαθήματα καὶ τὰς ἄλλας τάξεις».

Τί δὲ λέγουσιν αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ περὶ ἐκπαιδεύσεως Νόμου καὶ ἰδίᾳ τὸ ἀναφερόμενον 10ον ἄρθρον ; Ἰδοὺ αὐταὶ·

«**Ἄρθρον 6**. Τὰ σχολεῖα ἐν τῇ βουλγαρικῇ Ἡγεμονείᾳ διαιροῦνται εἰς ἐθνικά, συντηρούμενα ὑπὸ τοῦ Κράτους, τῶν νομῶν, τῶν ἐπαρχιῶν ἢ τῶν δήμων, ἐν οἷς γλῶσσα διδασκαλίας εἶναι ἡ βουλγαρική, οἱ διδάσκαλοι ἐπικυροῦνται παρὰ τοῦ ὑπουργείου καὶ τῶν ὁποίων ὁ ὀργανισμὸς καὶ τὰ πράγματα ἀνταποκρίνονται πληρέστατα εἰς τὰς ἐπισήμους διατάξεις καὶ, εἰς ἰδιωτικά, συντηρούμενα ὑπὸ θρησκευτικῶν Κοινοτήτων, Ἑταιριῶν ἢ Ἀδελφοτήτων καὶ ὑπὸ τῶν ἰδιωτικῶν Ἑταιρειῶν.

Ἄρθρον 9. Ὅλα τὰ παιδία ἀπὸ τοῦ ἕκτου ἔτους συμπεπληρωμένου μέχρι τοῦ δωδεκάτου συμπεριλαμβανομένου, ὑποχρεοῦνται νὰ ἀκολουθῶσι τὰ μαθήματα τῆς προκαταρκτικῆς παιδεύσεως ἐν τοῖς ἐθνικοῖς σχολείοις, ἐν τοῖς ἰδιωτικοῖς, ἢ κατ' οἶκον.

Ἄρθρον 10. Ἡ προκαταρκτικὴ ἐκπαίδευσις τῶν τέκνων τῶν Βουλγάρων ὑπηκόων τῶν διαφόρων χριστιανικῶν θρησκευμάτων γίνεται εἰς βουλγαρικὴν γλῶσσαν.

Ἄρθρον 187. Οὐδὲν ἰδιωτικὸν σχολεῖον δύναται νὰ ἱδρυθῇ ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου.

Ἄρθρον 191. Οὐδὲν ἰδιωτικὸν σχολεῖον δύναται νὰ λαμβάνῃ κυβερνητικὴν ἢ δημοτικὴν ἐπιχορήγησιν.

Ἄρθρον 194. Ἡ βουλγαρικὴ γλῶσσα ἐκμανθάνεται ὑποχρεωτικῶς εἰς ὅλα τὰ ἰδιωτικὰ σχολεῖα.

Ἄρθρον 197. Τὰ σχολεῖα ταῦτα (τῶν χριστιανικῶν θρησκευτικῶν Κοινοτήτων) ἱδρύονται ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους· α') ἂν οἱ διδάσκαλοι ἀνταποκρίνωνται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 58 (καθ' ὃ δέον νὰ ὦσιν ὑπήκοοι Βούλγαροι καὶ νὰ ἔχωσιν ὑποστῇ ἐξετάσεις τοῦ Κράτους **βουλγαριστὶ** πρὸς λῆψιν διδασκαλικῆς ἀδείας) καὶ, β') ἐὰν φυλάττωνται αὐστηρῶς αἱ διατάξεις τῆς καθολικῆς ὑποχρεώσεως τῆς προκαταρκτικῆς παιδεύσεως.

Ἄρθρον 208. Τὸ πρόγραμμα τῶν προκαταρκτικῶν ἐθνικῶν σχολείων εἶναι ὑποχρεωτικὸν δι' ὅλα τὰ ἰδιωτικὰ προκαταρκτικὰ σχολεῖα».

Ὁ περὶ ἐκπαιδεύσεως νόμος οὗτος, ψηφισθεὶς τῷ 1892, προύκάλεσεν ἀμέσως ἐντονωτάτας διαμαρτυρίας τόσον ἐκ μέρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὅσον καὶ ἐκ μέρους τῶν ἑλληνικῶν Κοινοτήτων, ὧν καταπατοῦντο τὰ διὰ τῆς Βερολινείου Συνθήκης καὶ τοῦ συναφοῦς ταύτῃ Ὀργανικοῦ Νόμου ἐξασφαλισθέντα αὐταῖς δικαιώματα. Διότι, κατὰ τὰ ἄρθρα 359 καὶ 360 τούτου «**οὐδεμία θρησκευτικὴ Κοινότης δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ ὅπως εἰσαγάγῃ εἰς τὰ σχολεῖα αὐτῆς ἄλλην παρὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς γλῶσσαν. Πᾶσα Κοινότης δύναται νὰ εἰσαγάγῃ ἐν τοῖς σχολείοις αὐτῆς τὴν διδασκαλίαν τῶν γλωσσῶν ἐκείνων, ἃς νομίζει χρησίμους, εἴτε ζωσῶν εἴτε νεκρῶν, ἀκόμη δὲ καὶ νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν χρῆσιν τῶν γλωσσῶν αὐτῶν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν μαθημάτων τοῦ σχολείου**· διὰ δὲ τῶν ἄρθρων 347, 348, 349 καὶ 356 ὁρίζεται ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ διοίκησις καὶ ὁ διορισμὸς τῶν διδασκάλων ἀνήκει εἰς τὰς Κοινότητας, ὅτι αἱ σχολαὶ αὐτῶν δικαιοῦνται νὰ λαμβάνωσι ἐπιχορηγήσεις ἔκ τε τοῦ δημοτικοῦ καὶ τοῦ κυβερνητικοῦ Ταμείου, καὶ ὅτι οἱ ἐπιθεωρηταὶ τῶν σχολῶν τούτων λαμβάνωνται ἐκ τῶν προϋχόντων τῆς θρησκευτικῆς Κοινότητος (Βλέπε τὰ ἄρθρα ταῦτα ἐπὶ λέξει ἐν ἀριθ. 41 Ἐκκλ. Ἀληθ.). Χάρις εἰς τὰς διαμαρτυρίας ταύτας καὶ τὴν παρέμβασιν Μεγάλων τινων Δυνάμεων, ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καταθλιπτικῶν τούτων διατάξεων τοῦ Νόμου.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім. М. ЧЕЧНИЛКОВА

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1901 νέα ἀπόπειρα ἐγένετο πρὸς καταπάτησιν τῶν δικαιωμάτων τῶν Ἑλλήνων διὰ νέου περὶ ἐκπαιδεύσεως νομοσχεδίου ἀνανεοῦντος, κατ' οὐσίαν, τὰς εἰς ἀχρηστίαν διατάξεις τοῦ νόμου τοῦ 1891. Ἀλλὰ, ἀνατραπέντος τοῦ Ὑπουργείου Καραβέλωφ, ἐσαρώθη μετ' αὐτοῦ καὶ τὸ νέον νομοσχέδιον, καθ' οὗ εἶχον ἐγερθῇ καὶ αὖθις αἱ αὐταὶ διαμαρτυρίαι ἐκ μέρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῶν ἑλληνικῶν πληθυσμῶν.

Καὶ λοιπὸν νῦν ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις, ἀφοῦ διενήργησε τὴν ἁρπαγὴν τῶν ἱερῶν ἐκκλησιῶν, σχολῶν καὶ λοιπῶν ἱδρυμάτων τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀν. Ρωμυλίᾳ Κοινοτήτων μετὰ συμπάσης τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας αὐτῶν, ἀφοῦ κατέστησεν ἀδύνατον τὴν παρουσίαν τῶν Ὀρθοδόξων Μητροπολιτῶν, ἀφοῦ ἀπεπειράθη νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸν ἑλληνικὸν πληθυσμὸν ὅπως προσέλθῃ εἰς τὴν Ἐξαρχίαν, ἀφοῦ ἐπέτρεψε καὶ εἶτα ἐδικαιολόγησεν, ὅση αὐτῇ δύναμις, τὰς κατὰ τῶν Ἑλλήνων παντοειδεῖς βανδαλικὰς βιαιοπραγίας τῶν ἐνδόξων ἡρώων τοῦ βουλγαρομακεδονικοῦ Κομιτάτου,—ποθούντων ἴσως ἵνα δικαιολογήσωσι πληρέστατα τὰ ἐν τῇ μεγάλῃ Γεωγραφίᾳ τοῦ *Elisée Reclus* ἀναγινωσκόμενα «πολλὰ κρανία βουλγαρικὰ μελετηθέντα ὑπὸ τοῦ Κόπερνικ, τοῦ Βίρχωβ καὶ τοῦ Βέδδοε ὁμοιάζουσι καταπληκτικῶς μὲ τὰ κρανία ἀγρίων τινῶν φυλῶν τῆς Αὐστραλίας»—ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις, λέγομεν, ἐπιθέτει νῦν τὴν κορωνίδα εἰς τὸ ἀπαίσιον ἔργον της, δηλοῦσα, **ἐπισήμως** καὶ ἀπροκαλύπτως τὴν φοράν ταύτην, τοῖς Ἕλλησιν, ὅτι ὀφείλουσιν ἀφεύκτως νὰ ἐκβουλγαρισθῶσιν ἑκόντες ἄκοντες, ἀφοῦ οὐδεὶς ὑπάρχει ὁ δυνάμενος νὰ λυτρώσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὀνύχων τῆς βουλγαρικῆς αὐθαιρεσίας καὶ λύσσης. Ἐπιπροστιθεῖσα δὲ ἐν ἐπιμέτρῳ εἰς τὴν αὐθαιρεσίαν καὶ τὸν χλευασμὸν, ἐξυβρίζει καὶ μυκτηρίζει τὰ θύματά της, **προσποιουμένη** ὅτι παραδέχεται ὡς γνησίαν ἔκφρασιν τῆς θελήσεως τῶν ἑλληνικῶν πληθυσμῶν τὰς ἐκβιαστικῶς, ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ σιδήρου, ἀποσπασθείσας παρά τινων εὐαρίθμων Ἑλλήνων δηλώσεις (ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ περιεχομένου του ὡς βουλγαριστὶ συντεταγμένας), ὅτι ἑκουσίως παρέδιδον τοῖς Βουλγάροις τὰς σχολάς των καὶ προσήρχοντο τῇ βουλγαρικῇ Ἐξαρχίᾳ.

Ἡ ἐγκύκλιος ὅμως τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως παρέλειψε νὰ ἀναπτύξῃ ἐπισήμως τοῖς Ἕλλησι καὶ μίαν ἄλλην ἄποψιν τοῦ ζητήματος, ἀναθεῖσα τὴν φροντίδα ταύτην εἰς τὴν ἡμιεπίσημον βουλγαρικὴν ἐφημερίδα «Νόβι Βὲκ» [Νέος Αἰών]. «Ὁ σκοπὸς τοῦ 10ου ἄρθρου—γραφει αὕτη—εἶναι «ἐξόχως **φιλανθρωπικὸς**, διότι δι' αὐτοῦ ἐπιδιώ«κεται ἡ κατάπνιξις ἐν Βουλγαρίᾳ τῶν φυλετικῶν «ἐρίδων. Καὶ ἀνεστάλη μὲν,—ἐξακολουθεῖ—ἡ ἐφαρ«μογὴ τοῦ ἄρθρου τούτου ἅμα τῇ ἐπιψηφίσει του «[τῷ 1892] ἕνεκα τῶν διαμαρτυριῶν καὶ ἐκ φόβου «μὴ χαρακτηρισθῇ ἡ Βουλγαρία ὡς καταπιέζουσα «τοὺς μὴ Βουλγάρους· νῦν, ὅμως, μετὰ δεκατέσσαρα «ἔτη, **ἀφοῦ ἡ Βουλγαρία κατέδειξε περιτρά«νως εἰς τὸν κόσμον ὅτι ἡ διοίκησίς της «δὲν ἦτο οὔτε βιαία οὔτε καταθλιπτικὴ πρὸς «τοὺς μὴ Βουλγάρους κατὰ τὴν ἐθνικότητα «καὶ τὴν θρησκείαν ὑπηκόους της, ἐπέστη «ὁ καιρὸς τῆς ἐφαρμογῆς του»**. *Tableau!!!!*

Ὥστε, κ.κ. συντάκται τοῦ «Νόβι Βὲκ», κατὰ τὴν δαιμονίαν ταύτην ἑρμηνείαν σας, εὑρέθη τὸ μέσον πρὸς κατάπνιξιν τῶν φυλετικῶν ἐρίδων ἐν ταῖς ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς βουλγαρικῆς Ἡγεμονείας χώραις ἐκείναις, ὅπου οἱ Βούλγαροι εὑρίσκονται εἰς διαμάχας πρὸς ἄλλα ἔθνη. Εἶναι δὲ τοῦτο ἁπλούστατον· ἡ ἐξαναγκαστικὴ ἀφομοίωσις τῶν Βουλγάρων πρὸς τὴν κρατοῦσαν φυλὴν, διὰ τοῦ κλεισίματος τῶν σχολῶν σας καὶ τῆς ἐκδιώξεως ἢ ἐγκαθείρξεως τῶν ἐπισκόπων καὶ λοιπῶν κληρικῶν σας. Διὰ δὲ τοὺς χονδροκεφάλους τοὺς μὴ ἀντιλαμβανομένους τὴν ἐξόχως φιλανθρωπικὴν σημασίαν τοῦ μέτρου τούτου, θὰ ὑπάρχει πάντοτε πρόχειρος ἡ ἔξοχος καὶ σωτήριος θεραπευτικὴ μέθοδος τῆς Ἀγχιάλου, Φιλιππουπόλεως, Βάρνης, Μεσημβρίας, Στενημάχου κτλ. κτλ.

Ἀλλὰ τί ἀπαντᾶ ἡ Εὐρώπη πρὸς τοὺς λήρους τούτους ἀνθρώπων δραπετῶν φρενοκομείου, κηρυξάντων, μετ' ἀναιδείας τὸν ἴλιγγον προκαλούσης, πλῆρες διαζύγιον πρός τε τὴν λογικὴν καὶ τὴν αἰδώ; Διὰ τῶν νέων μέτρων της ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις θεσπίζει **ἐπισήμως** τὴν ἐξόντωσιν τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων της. «Διὰ τῆς αὐστηρᾶς ἐφαρμογῆς τοῦ 10ου «ἄρθρου—γράφει ἡ ἐφημερὶς «Δὲν»—αἱ ἑλληνι«καὶ δημοτικαὶ σχολαὶ χάνουσι πάντα λόγον ὑ«πάρξεως· αὗται ἀφομοιοῦνται κατὰ πάντα πρὸς

« τὰς βουλγαρικὰς τοιαύτας καὶ τοὐντεῦθεν, ἐν « τῇ πραγματικότητι, θὰ παύσωσιν ὑφιστάμε- « ναι. Τὸ αὐτὸ συμβήσεται καὶ διὰ τὰ ἑλληνικὰ « Γυμνάσια, καίπερ μὴ ὑπαγόμενα εἰς τὰς διατά- « ξεις τοῦ 10ου ἄρθρου. Κατ' ἀρχὴν θὰ ἐπιτρέπε- « ται ἡ διδασκαλία τῆς ἑλληνικῆς· ἀλλὰ, κατὰ « τὴν ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τὰ « βιβλία θὰ ἐγκρίνωνται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, θὰ « ὦσι δηλ. τὰ αὐτὰ τῶν βουλγαρικῶν Γυμνα- « σίων. Κατὰ συνέπειαν οὐδὲν συμφέρον θὰ ἔχω- « σιν οἱ Ἕλληνες πρὸς διατήρησιν τοιούτων Γυ- « μνασίων».

Τί σκέπτεται—λέγομεν—ἡ Εὐρώπη ἀπέναντι τῶν ἀναφανδὸν πλέον καὶ ἐπισήμως ἐκδηλουμένων κακούργων διαθέσεων πρὸς στραγγαλισμὸν ἑκατὸν χιλιάδων ἀνθρώπων; Δὲν πιστεύομεν νὰ ἀναχαιτίζῃ αὐτὴν ἡ προβαλλομένη ἀντίρρησις ὅτι πρόκειται περὶ ἐσωτερικῶν ζητημάτων, ἕκαστος δὲ εἶναι ἐλεύθερος νὰ διαθέτῃ τὰ τοῦ ἰδίου οἴκου κατὰ βούλησιν. Διότι, ὄχι· ἕκαστος καὶ ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ δὲν εἶναι ἐλεύθερος νὰ δρᾷ ἀνεξελέγκτως κατὰ βούλησιν, ἀλλ' ὀφείλει νὰ συμμορφῶται πρὸς τὰς ὑπερτάτας γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, παραβαίνων δὲ ταύτας καταδικάζεται καὶ τιμωρῆται. Ἐνταῦθα δὲ ὑπάρχει καί τι πλειότερον τούτου: ὑπάρχουσιν ἀφ' ἑνὸς μὲν, διὰ τοὺς ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατ. Ρωμυλίᾳ Ἕλληνας, ἀπαράγραπτα κεκτημένα δικαιώματα κατωχυρωμένα ὑπὸ ἐπισήμων διεθνῶν Συνθηκῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ, διὰ τὴν βουλγαρικὴν Κυβέρνησιν, καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις ἀπαρτίζοντα θεμελιώδεις **ἀρχὰς**, τῶν ὁποίων ἡ ἀναγνώρισις καὶ ἡ ἐφαρμογὴ εἰσὶν ὑποχρεωτικαὶ, ἡ δὲ παραβίασις ἰσοδυναμεῖ πρὸς ὁμολογίαν ἐκπτώσεως ἀπὸ τῶν χορηγηθέντων εὐεργετημάτων καὶ ἀναξιότητος πρὸς κάρπωσιν τῶν ἐπιβραβευθέντων τοῖς Βουλγάροις ὑπὸ τῆς Εὐρώπης (ἄνευ οὐδενὸς τίτλου ἐκ μέρους των) ἀγαθῶν.

Θὰ ἀφίσῃ ἄραγε μέχρι τέλους ἡ Εὐρώπη ἀνενόχλητον, ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς, τὴν ἑστίαν ταύτην τῆς βαρβαρότητος, τῆς αὐθαιρεσίας, τῆς ἀσυστόλου ἐγκληματικῆς ποδοπατήσεως παντος θείου καὶ ἀνθρωπίνου δικαίου ὁλοκλήρου πληθυσμοῦ, ὃν αὐτὴ αὕτη διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν της παρέδωκεν εἰς τοὺς σημερινοὺς σταυρωτάς του, ἀφοῦ διὰ τῆς ἐπισημοτάτης τῶν διεθνῶν Συνθηκῶν ἠγγυήθη αὐτῷ τὴν περιφρούρησιν τοῦ ἐθνικοῦ αὐτοῦ χαρακτῆρος, τῆς γλώσσης καὶ τῆς θρησκείας του; Ὀψώμεθα.

ΣΧΕΤΙΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Ἐξ ἐκθέσεως ἐκ Μεσημβρίας ἀποσπῶμεν τὰ ἑπόμενα·

«Τὸ σχολεῖον μας ἤνοιξεν εἰς τὰς 17 καὶ αἱ ἐγγραφαὶ ἤρχισαν ἀμέσως. Δὲν δύνασθε νὰ φαντασθῆτε μὲ ποίαν προθυμίαν τὰ παιδιὰ ἔτρεχον νὰ ἐγγραφῶσιν. Εἰς διάστημα μιᾶς ἡμέρας ἐνεγράφησαν περισσότερα τῶν 250, ἄρρενά τε καὶ θήλεα. Μετὰ λειτουργίαν 3—4 ἡμερῶν τῆς σχολῆς, παρουσιάσθη εἰς τὴν σχολὴν ὁ Ἔπαρχος μετὰ τοῦ Δημάρχου καὶ ἑνὸς κλητῆρος καὶ ἐζήτησε πληροφορίας παρὰ τοῦ διευθύνοντος πόσοι μαθηταὶ ἐνεγράφησαν τὸ ὅλον, πόσοι εἰς ἑκάστην τάξιν, πόσοι διδάσκαλοι ὑπάρχουν, ποῦ ἕκαστος ἀπεφοίτησε, ποῦ ὑπηρέτησεν ἄλλοτε καὶ πρὸ πόσων ἐτῶν, τί ὑπήκοος εἶναι, ἂν ὑπηρέτησε στρατιώτης καὶ εἰς ποῖον τάγμα καὶ πρὸ πόσων ἐτῶν. Ὅλας αὐτὰς τὰς πληροφορίας τὰς ἔλαβε. Μετὰ ταῦτα ἐδήλωσεν ὅτι ἐφαρμόζεται τὸ 10ον ἄρθρον τοῦ βουλγαρικοῦ νόμου περὶ προκαταρκτικῆς μορφώσεως καὶ ὅτι πρέπει τοῦ λοιποῦ νὰ διδάσκηται ἡ βουλγαρικὴ γλῶσσα. Ἡμεῖς ἐκωφεύσαμεν καὶ ἐξηκολουθήσαμεν τὴν δουλειά μας 3—4 ἡμέρας ἀκόμη, ὁπότε ἔρχεται διαταγὴ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας διὰ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ εἰς τὸ Δημαρχεῖον, τὸ ὁποῖον εἰδοποιεῖ ἐφορίαν καὶ διδασκάλους καὶ καθιστᾷ ὑπευθύνους ἐὰν δὲν συμμορφωθῶσι. Τότε οἱ διδάσκαλοι ἀναγκάζονται νὰ κλείσουν τὸ σχολεῖον, τὸ ὁποῖον προσωρινῶς ἦτο εἰς τὰ κελλία τῆς ἐκκλησίας Παναγίας. Ἐὰν ἡ κατάστασις βαίνῃ οὕτω, θὰ κλεισθῇ καὶ ἡ ἐκκλησία καὶ θὰ ἀρχίσωμεν σωρηδὸν ἐκπατριζόμενοι....

Πρό τινων ἡμερῶν, οἱ Ἐπίτροποι τῶν Βουλγάρων καλέσαντες εἰς τὸ γραφεῖον των τὸν ἕλληνα ἀρχιερατικὸν Ἐπίτροπον, ἐδήλωσαν αὐτῷ ὅτι δὲν πρέπει νὰ δίδῃ ἀδείας γάμου εἰς τοὺς Ὀρθοδόξους ἱερεῖς ἢ νὰ διορίζῃ τοιούτους, διότι ὁ Πατριάρχης δὲν ἀνακατόνεται πλέον καὶ οἱ Ὀρθόδοξοι ὑπάγονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ἐξαρχίας, ἀπήτησαν δὲ νὰ ἀπαγορεύσῃ εἰς τὸν ἐν Μεσημβρίᾳ ἱερέα νὰ τελῇ ἱεροπραξίας. Εἰς δὲ τὴν δήλωσιν τοῦ Ἐπιτρόπου ὅτι ἂς τὸν διατάξῃ τοῦτο ἡ Ἀρχὴ, τῷ ἀπήντησαν: **ἐδῶ δὲν ὁρίζει ἡ Ἀρχὴ, ὁρίζει ἡ Ἐξαρχία καὶ τὸ Κομιτᾶτον...**

Εἰς πλεῖστα χωρία τῆς Μεσημβρίας δὲν ὑπάρχουν

ἱερεῖς, διωχθέντων ὑπὸ τοῦ Κομιτάτου τῶν ὑπαρχόντων».

ΕΝ ΣΩΖΟΥΠΟΛΕΙ ὁ Ἔπαρχος ἀνεκοίνωσε τῇ 26 Σεπτεμβρίου τὴν διαταγὴν περὶ κλεισίματος τῶν ἑλληνικῶν σχολείων, τῇ δὲ 29 ἡ Ἀστυνομία διετάχθη ἵνα βίᾳ ἐκτελέσῃ τὴν διαταγήν. Καὶ αὐτόθι οἱ κάτοικοι πάσχουσι τὰ πάνδεινα ἐκ μέρους τῶν Βουλγάρων, οἵτινες, ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς πιέζουσι τοὺς Ἕλληνας πρὸς ἐκπατρισμόν, ἀφ' ἑτέρου ἀπαγορεύουσι δι' ἀπειλῶν καθ' ἅπασαν τὴν Ἀν. Ρωμυλίαν καὶ Βουλγαρίαν εἰς πάντα ἕτερον νὰ παρουσιασθῇ ὡς ἀγοραστὴς τῶν κτημάτων των. Ἰδίᾳ οἱ ἐν Σωζουπόλει καταπιέζονται δεινῶς ἐκ μέρους τοῦ διοικοῦντος τὸ στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα ἀξιωματικοῦ τοῦ 24ου συντάγματος τοῦ πεζικοῦ, προβάντος μέχρι τοῦ νὰ ραπίσῃ δημοσίᾳ τὸν Δήμαρχον τῆς πόλεως Δούκαν Ν. Δούκα ἐν τῇ ἐξασκήσει τῶν καθηκόντων του, διότι παρημπόδισε Βούλγαρον κηπουρὸν ἐκ Πύργου νὰ εἰσαγάγῃ τὰ λαχανικά του εἰς Σωζούπολιν ἕνεκα τῆς ἐκεῖ φυλλοξήρας.

ΚΑΙ ΕΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΙ καὶ ἐν Βάρνῃ καὶ ἀλλαχοῦ κλείονται βίᾳ τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα, αἱ δὲ διαμαρτυρίαι τῶν κατοίκων πρός τε τὰς νομαρχιακὰς ἀρχὰς καὶ τὴν Κυβέρνησιν μένουσιν ἄνευ ἀποτελέσματος.

ΕΝ ΒΑΡΝΗ, κατὰ τὴν ἁρπαγὴν τοῦ Μητροπολιτικοῦ ναοῦ, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Κομιτάτου Δραγούλεφ ἐξεφώνησεν ἐν τῷ προνάῳ θαυμάσιον λόγον οὗτινος παραθέτομεν ἐνταῦθα τὸ προοίμιον, διότι θὰ ἦτο μέγα ἁμάρτημα νὰ ἀπολεσθῇ τοιοῦτος ἱστορικὸς μαργαρίτης. «Ἀ-
« δελφοὶ συμπολῖται—εἶπεν ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν
« σπεῖραν τῶν ταραξιῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων παρῆν,
« ὡς θεατής, καὶ ὁ ἀστυνόμος τοῦ α΄ τμήματος μετὰ
» 10 ὀργάνων του—ἡ ἡμέρα αὕτη πρέπει νὰ μείνῃ ἀνε-
« ξάλειπτος εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν καὶ τῶν ἐπερχο-
« μένων γενεῶν· διότι εἶναι ἡμέρα μεγάλη καὶ ἱστο-
« ρική. Ἡμέρα, δηλονότι, καθ' ἣν ἀπεσπάσθη ἐκ τοῦ
« προαιωνίου ἐχθροῦ μας, τοῦ ἀτίμου Ἕλληνος, μέρος
« τῆς πατρικῆς μας κληρονομίας. Ἡ ἐκκλησία αὕτη
« ἡρπάγη ὑπὸ τῶν ἀτίμων Ἑλλήνων παρὰ τῶν προ-
« γόνων μας. Ἱστορικωτάτη ἀλήθεια, παραγνωρισθεῖ-
« σα μέχρι τοῦδε. Ἂς μὴ σᾶς ἀπατᾷ κανείς. Οἱ ἀρ-
« χαιότεροι κάτοικοι τῆς Βουλγαρίας ἦσαν ἀνέκαθεν
« Βούλγαροι. Εἶνε ψεῦδος ἄτιμον τὸ νὰ λέγουν ὅτι
« ὅλα αὐτὰ (δεικνύει διὰ τῆς χειρὸς τὴν Μητρό-
» πολιν, τὸ μητροπολιτικὸν γραφεῖον κτλ.) δὲν εἶνε
« γνησίως βουλγαρικά. Ἐμπρὸς λοιπόν· ἀφαιρέσωμεν
« ἀπὸ τῶν ἀτίμων Ἑλλήνων τὴν πατρικήν μας κλη-
« ρονομίαν . . . . Καί, κατόπιν τοῦ θουρίου τού-
« του, ὁρμήσαντες οἱ ταραξίαι κατέλαβον τοὺς τρεῖς
λοιποὺς ἑλληνικοὺς ναοὺς καὶ τὰς σχολάς.

Ἐντὸς δὲ τοῦ Μητροπολιτικοῦ ναοῦ, ὁ Βούλγαρος ἱερεὺς Μεθόδιος ἐξεφώνησεν ἀπὸ τοῦ ἀρχιερατικοῦ θρόνου ἀνάλογον εὐαγγελικώτατον λόγον. «Πρέπει—
« ἀνέκραξε—διὰ τοῦ πυρός, τοῦ σιδήρου καὶ διὰ πάν-
« των τῶν μέσων, νὰ προσπαθήσωμεν νὰ καταλάβω-
« μεν ὅτι παρανόμως κατέχουν ἀκόμη οἱ ἀσπονδότε-
« ροι τῶν ἐχθρῶν μας Ἕλληνες. Δὲν εἶνε τὸ τέλος
« τοῦτο, ἀλλ' ἡ ἀρχὴ γεγονότων καταστάντων ἀνα-
« ποδράστων, ἕνεκα τῆς συσσώμου ἐξεγέρσεως ὁλο-
« κλήρου τοῦ ἔθνους. . . . . ».

Τὰ σχόλια εἶνε περιττά.

ΕΝ ΚΑΒΑΡΝΑ, μετὰ τὴν ἁρπαγὴν τῆς ἐκκλησίας, ὁ Βούλγαρος ἱερεὺς Μιχαὴλ προέτεινεν εἰς τοὺς Ἕλληνας ὀρθοδόξους ἱερεῖς Ἱερόθεον καὶ Κωνσταντῖνον νὰ προσχωρήσωσιν εἰς τὴν Ἐξαρχίαν, ὁπότε καὶ θὰ ἠμείβοντο διὰ μεγάλων δώρων καὶ προεδρείας τιμητικῆς. Τούτων ἀποκρουσάντων μετὰ βδελυγμίας τὴν πρότασιν, παρεκλήθησαν ὅπως ἐκκλησιασθῶσι τοὐλάχιστον, ὡς ἁπλοῖ ἰδιῶται, εἰς τὴν βουλγαρικὴν ἐκκλησίαν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ εἰς τοῦτο δὲν σαγκατένευσαν, κληθέντες εἰς τὸ Δημαρχεῖον, **προετράπησαν** ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Δημάρχου νὰ ἀπέλθωσι, διότι, **τῆς παρουσίας των ματαιούσης τὰ σχέδια τοῦ Κομιτάτου,** κίνδυνος ὑπῆρχε μὴ κακοποιηθῶσι· ὅπερ καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ πράξωσι, μεταβάντες εἰς Μπαλτζίκιον.

Ἅμα τῇ ἀπελεύσει των, οἱ βούλγαροι ἱερεῖς Μιχαὴλ (ἀδελφὸς τοῦ βουλγάρου μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως) καὶ Ἰωάννης, συνέταξαν ἀναφορὰν ἣν περιήγαγον εἰς τοὺς οἴκους τῶν Ἑλλήνων πρὸς ὑπογραφήν, λέγοντες ὅτι ἦν ἁπλῆ αἴτησις πρὸς ἀποστολὴν ἱερέως· ἥτις ὅμως πράγματι περιεῖχε τάδε: «Παρακαλοῦμεν
« τοὺς ἀγαπητοὺς ἡμῶν ἀδελφοὺς Βουλγάρους ὅπως
« συμπεριλάβωσι καὶ ἡμᾶς εἰς τὴν εὐλογημένην βουλ-
« γαρικὴν Ἐξαρχίαν πρὸς σωτηρίαν ἡμῶν· διότι δὲν
« ἀνεχόμεθα πλέον τὰς καταπιέσεις τοῦ Πατριαρχείου
« Κωνσταντινουπόλεως».

Εὐτυχῶς καὶ ὁ νέος οὗτος δόλος ἀποκαλυφθεὶς ἐματαιώθη.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ЛНТУ

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης τῇ Α. Υ. τῷ ὑπουργῷ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν θρησκευμάτων.

Ὑψηλότατε,

Ὀδυνηρὰ μέχρι τοῦ ἀφορήτου ἀποβαίνει ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἡ κατάστασις καὶ ὁ βίος τῶν ἐν τῇ Ἀνατ. Ρωμυλίᾳ καὶ τῇ Ἡγεμονείᾳ τῆς Βουλγαρίας ὀρθοδόξων ἑλλήνων χριστιανῶν, τῶν πρεσβευόντων τὰ τῆς ὀρθοδόξου θρησκείας καὶ ὑπαγομένων τῷ Οἰκουμ. Πατριαρχείῳ, ὡς μὴ θελόντων νὰ παρεκκλίνωσιν ἐκ τούτων, ὑφισταμένων δὲ διὰ τοῦτο πᾶσαν κακότητα.

Διὰ τῶν ἀλλεπαλλήλων τακριρίων, ἅτινα ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐν ταῖς μνησθείσαις χώραις ἀνιαρῶν ἀπεστείλαμεν καὶ ἐξ ἄλλων ἀκριβεστέρων πληροφοριῶν, ἃς πιστεύομεν ὅτι ἔχει ἡ Ὑψ. Πύλη, εἶνε γνωστὰ αὐτῇ τὰ γινόμενα πάντα, πιστεύομεν δ' ὅτι σύνοιδεν αὕτη καὶ συνομολογεῖ ὅτι ἡ καθ' ἡμῶν, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀδικία εἶνε πρωτοφανής.

Οἱ τὸ σωματεῖον «Φιλογενὴς Βούλγαρος» σχηματίζοντες ἐπήλυδες φερέοικοι Μακεδόνες, οἱ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τῶν χωρῶν ἐκείνων λαβόντες τὴν ἐντολὴν ὅπως διὰ παντὸς τρόπου κακώσωσι τοὺς Ἕλληνας, κατάσχωσι τὴν ἱερὰν κοινοτικὴν περιουσίαν, διαρπάσωσι δὲ καὶ λεηλατήσωσι τὴν ἰδιωτικὴν αὐτῶν περιουσίαν, ἔπαυσαν μὲν τελοῦντες διὰ πυρὸς καὶ διὰ σιδήρου τὸ ἔργον αὐτῶν, τελοῦσιν ὅμως αὐτὸ ἤδη συντόνως δι' ἄλλων τρόπων καὶ μέσων, διὰ τῆς δολιότητος, τῆς ἐπιβουλῆς καὶ τῆς ἀπειλῆς.

Δὲν καίουσι νῦν τὰς πόλεις, δὲν κατακρημνίζουσι σχολὰς καὶ ἐκκλησίας, δὲν δηοῦσιν αὐτὰς καὶ τὴν ἰδιωτικὴν ἰδιοκτησίαν, ἀλλὰ ζητοῦσι τὴν παράδοσιν τῶν τοιούτων ἀπομειναρίων, ἐπιλέγοντες ὅτι, ἂν μὴ ταῦτα οἰκείᾳ τάχα θελήσει ἐγγράφῳ παραδοθῶσι καὶ εἰς τὴν βουλγαρικὴν Ἐξαρχίαν τὴν σχισματικὴν ὑπαχθῶσι, θὰ πάθωσιν ὅσα καὶ οἷα οἱ ἐν Βάρνῃ, Πύργῳ, Ἀγχιάλῳ, Φιλιππουπόλει, Στενημάχῳ καὶ πάσῃ ἄλλῃ πόλει, ἐν ᾗ ἠκούετο τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα καὶ ἐπρεσβεύετο ἡ Ὀρθόδοξος θρησκεία.

Ἀλλὰ πρὸς τί ἡ περιγραφὴ αὕτη πρὸς ἐναργῆ τῶν συμβαινόντων κατάδειξιν, ἀφοῦ τῶν περιφήμων αὐτῶν Συλλαλητηρίων τὰ δόγματα διαπιστοῦσι τὴν τῶν λεγομένων ἡμῶν ἀπαρίθμησιν;

Οἱ μὴ σεβόμενοι ὅμως τὰ παρὰ πάντων τῶν ἀνθρώπων σεβαστὰ καὶ πολύτιμα ὄντα καὶ κρινόμενα, ἀσεβοῦσι καὶ πρὸς αὐτὰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ τοῦ Φιρμανίου τῆς σχισματικῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας. Ρηταὶ διατάξεις αὐτοῦ, τὴν Βάρναν καὶ τὰ πέριξ αὐτῆς ἀφορῶσαι ὡς καὶ πολλὰ ἄλλα σχετικά, ἀπέμειναν ἄγραφος χάρτης.

Ἡ Ἐξαρχία τῶν Βουλγάρων ἐρείδεται ἐπὶ πολιτικοῦ ἐγγράφου, μὴ τυχόντος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐγκρίσεως, ἥτις ἐστὶν ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ. Ταύτης δὲ μὴ ὑπαρχούσης, ἕπεται ὅτι ἡ Ἐξαρχία αὕτη ἐστὶν πᾶν ἕτερον ἢ ὀρθόδοξος.

Περὶ τῆς βουλγαρικῆς λοιπὸν ταύτης Ἐξαρχίας πολλάκις τὸ Πατριαρχεῖον, ἅμα τῇ συστάσει αὐτῆς καὶ μετ' αὐτὴν καὶ ἐσχάτως, διεμαρτυρήθη, ὡς εἶχε καθῆκον, ζητοῦν τὴν ἀναγνώρισιν αὐτῆς ὡς σχισματικῆς διὰ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ καλύμματος τῆς κεφαλῆς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ ἐνδύματος ἔτι, διότι πάσης θρησκείας οἱ ἐκκλησιαστικοὶ λειτουργοὶ διακρίνονται ἀπό τε τοῦ καλύματος καὶ τοῦ ἐνδύματος. Διαμαρτύρεται δὲ καὶ νῦν ζητοῦν τὴν ἰσχὺν τῶν νόμων, νόμων ἱερῶν καὶ πολιτικῶν, νόμων λογικῆς καὶ τάξεως καὶ θὰ διαμαρτύρηται διηνεκῶς, ἐφ' ὅσον βλέπει τὸ δίκαιον αὐτοῦ παρορώμενον ἢ καταπατούμενον.

Ἐκ τῶν ἄχρι τοῦδε εἰρημένων τε καὶ γενομένων, τὸ Πατριαρχεῖον πιστεύει ὅτι ἡ Ὑψηλὴ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος τοῦ Σουλτάνου, Ἧς πασίγνωστοι αἱ ἀγαθαὶ προθέσεις καὶ διαθέσεις, ἐπείσθη ἐπαρκῶς ὅτι, Βουλγαρία καὶ Βούλγαροι ἐμμένουσιν εἰς τὴν ὑπὸ τῶν προδρόμων αὐτῶν κομιταδζίδων χαραχθεῖσαν πορείαν καὶ, οὐ μόνον εἰς τοῦτο δεικνύουσιν ἐπιμονὴν, ἀλλὰ καὶ παρασκευάζουσι διὰ τῆς παρελκύσεως καὶ τοῦ χρόνου τὴν τούτων νομιμοποίησιν. Διαμαρτυρόμεθα τοίνυν ἐντονώτατα πρὸς τὴν Σεβ. Κυβέρνησιν κατ' αὐτῶν, ἀπαιτοῦντες τὰ δίκαια ἡμῶν,

Ἐπαναλαμβάνει λοιπὸν τὸ Π]χεῖον μετὰ τὰς διαμαρτυρίας αὐτοῦ ταύτας τὴν αἴτησίν του ὅπως ὁ μὲν Ἔξαρχος καὶ οἱ σχισματικοὶ αὐτοῦ ἀρχιερεῖς καὶ προϊστάμενοι ἀπελαθῶσιν ἐντεῦθεν εἰς Σόφιαν, ἐπανέλθωσι δὲ οἱ πέντε κανονικοὶ ὀρθόδοξοι Μητροπολῖται Βάρνης, Μεσημβρίας, Ἀγχιάλου, Σωζουαγαθουπόλεως καὶ Φιλιππουπόλεως εἰς τὰς ἕδρας αὐτῶν μεταξὺ τοῦ ὀρθοδόξου ποιμνίου των. Διατελῶ κτλ.

Τῇ 19 8)βρίου (1322) 1906 Εὐχέτης

(Τ. Σ.) **Ὁ Πατριάρχης τῶν Ρωμαίων**

ΜΝΗΜΗ ΤΩΝ ΕΝ ΕΥΣΕΒΕΙ ΤΗ ΠΙΣΤΕΙ ΤΕΛΕΙΩΘΕΝΤΩΝ

Ἐν ἀληθεῖ συγκινήσει συρρέουσιν οἱ ὀρθόδοξοι κατὰ πᾶσαν κυριακὴν ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς τοῖς ἔν τε τῇ Αὐτοκρατορίᾳ καὶ τῷ ἐξωτερικῷ καὶ πληροῦσιν αὐτούς, παριστάμενοι ἐν μνημοσύνοις ἱεροῖς τῶν ὑπὲρ ὀρθοδοξίας σφαγιασθέντων. Ἀνατείνουσι τὸν νοῦν εἰς τοὺς ἀγῶνας αὐτῶν, οὓς ἐπεσφράγισαν δι' αἵματος, καὶ σεμνύνονται μὲν ἐπὶ «νέφει μαρτύρων» ὁμογενῶν, ὁμοδόξων, εὔχονται δὲ ἅμα μὲν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν τεθνεώτων, ἅμα δ' ὑπὲρ ἐνισχύσεως τῶν ἀγωνιζομένων. Ἀμφότερα θεωροῦσι καθῆκον ἀληθοῦς ὀρθοδόξου. γεραίροντος τὴν μνήμην τῶν θυμάτων, εἰς ἃ προσετέθη ὁ πολυθρήνητος τῆς Κοριτσᾶς μητροπολίτης Φώτιος.

Ὑπὲρ πάντων τούτων, ὅσοι ἔπεσαν, ὅσοι πίπτουσι θύματα φανατισμοῦ ἀγρίου καὶ μισαδελφίας ἀποτροπαίου ἐν χώραις ἐπιτρεχομέναις ἢ διοικουμέναις ὑπὸ βουλγάρων, ὑπὲρ πάντων τῶν θυμάτων, τῶν ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ καὶ Μακεδονίᾳ, κλῆρος ἱερὸς ὀρθόδοξος τὴν ἀναίμακτον προσάγει θυσίαν πρὸς τὸν ἄνωθεν πατάσσοντα καὶ πάλιν ἰώμενον· γλαφυροὶ καὶ εὐσεβεῖς ῥήτορες προσάγουσιν εἰς μίμησιν καὶ δίκαιον θαυμασμὸν τὸ ἔργον τῶν μακαρισθέντων· καὶ σμήνη εὐσεβῶν ὀρθοδόξων ἑνοῦσι τὰς εὐχὰς αὐτῶν πρὸς τὸν Θεὸν τῶν οἰκτιρμῶν ἀπεκδεχόμενοι καὶ παρ' αὐτοῦ τὴν τιμωρίαν τῶν τὰ ἱερὰ βεβηλούντων καὶ στίγμα προσαπτόντων εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ὀρθοδόξου.

Κατὰ τὰς πρὸς ἡμᾶς διαβιβαζομένας εἰδήσεις, τῇ τελευταίᾳ κυριακῇ, **24** δηλαδὴ σεπτεμβρίου μηνός, ἀποφάσει τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐτελέσθησαν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου, ἱερουργούντων τῶν πανιερ. κατὰ τόπους ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων, ἱερὰ μνημόσυνα ὑπὲρ τοῦ ἀειμνήστου Κοριτσᾶς Φωτίου, συγκεκινημένον δὲ τὸ συρρεῦσαν εἰς τοὺς ναοὺς πλῆθος συνησθάνετο τὸ μεγαλεῖον τῆς θυσίας, εἰς ἣν προσφέρουσιν ἑαυτοὺς οἱ ὑπὲρ τῶν δικαίων καὶ τῆς ὀρθοδόξου διδασκαλίας τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας ἀγωνιζόμενοι. Εἰ δ' ἔν τισι πόλεσιν, ἕνεκεν ἐλλείψεως χρόνου πρὸς συνεννόησιν, ὅπου μάλιστα διοικοῦσιν ἐπιτροπαὶ ἐπισκοπικαί, ἀνεπιμελήτως ἐτελέσθη τὸ πρὸς τοὺς τεθνεῶτας χριστιανικὸν τοῦτο καθῆκον, ὡς ἐν Πάτραις, προσδοκῶμεν τὴν πανηγυρικὴν αὐτοῦ τέλεσιν ἔν τε τῇ μεγάλῃ καὶ εὐσεβεῖ πόλει τῶν πατρέων, ὅπου καὶ λόγον κατάλληλον θέλει ἀπαγγείλει ὁ ἀκάματος ἱεροκῆρυξ κ. Χαρίτων, καὶ ὅπου ἀλλαχοῦ. Τὸ λαμπρὸν παράδειγμα τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Γρηγορίου καὶ τῶν πανιερ. ἀρχιεπισκόπων Κερκύρας κ. Σεβαστιανοῦ, Ζακύνθου κ. Διονυσίου τελέσαντος καὶ ἕτερον μνημόσυνον, τῇ 20 αὐγούστου, ὑπὲρ τῶν ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ φονευθέντων, Ἠλείας κ. Δαμασκηνοῦ, Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Φιλαρέτου, Κεφαλληνίας κ. Δαμασκηνοῦ, Ἀργολίδος κ. Νικάνδρου, Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Ἱερωνύμου (περὶ ὧν καὶ μόνων ἐστάλησαν ἡμῖν εἰδήσεις ἄχρι τῆς σήμερον), ἐλπίζομεν ὅτι θέλει εὕρει μιμητὰς ἐν παντὶ τῷ κλήρῳ. Τῶν ἐργαζομένων τοὺς ἄθλους στηλογραφοῦσα ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» τιμὴν ἀπονέμει τοῖς ζῶσι, φόρον εὐλαβείας τοῖς πρὸς Κύριον μεταστᾶσιν.

Ἐκ τῶν ἐν πόλεσι τῆς τουρκικῆς αὐτοκρατορίας τελεσθέντων ἀναφέρομεν τὸ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν κυριακήν, 8 ὀκτωβρίου, ἐν **Ἁγίῳ Στεφάνῳ**, τῇ ἕξω τῆς ἡμετέρας πόλεως κώμῃ, ἱερουργοῦντος τοῦ σεβ. μητροπολίτου Γρεβενῶν ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, πενθίμως διεσκευασμένῳ. — Ἀκριβείας ἕνεκα σημειοῦμεν ὅτι πάνδημον ἐν **Γρεβενοῖς** ἐγένετο τῇ 17 σεπτεμβρίου τὸ μνημόσυνον τοῦ τε Κοριτσᾶς Φωτίου καὶ τῶν ἐν πίστει τελειωθέντων ἀδελφῶν ἡμῶν, ἱερουργοῦντος παντὸς τοῦ κλήρου.— Τῇ 1 δὲ τοῦ παρόντος μηνός, ἐτέλεσαν ἡ ἱερὰ μητρόπολις **Λήμνου**, λειτουργοῦντος τοῦ πανιερ. μητροπολίτου κ. Γενναδίου, ἡ φιλοτιμοτάτη κοινότης **Δαρδανελλίων**, καὶ ἡ φιλογενὴς καὶ πολὺν ὑπὲρ παντὸς ὁσίου καὶ καλοῦ ζῆλον ἐπιδεικνυμένη κοινότης **Κυδωνιῶν**· κατὰ τὸ τελεσθὲν ὑπ' αὐτῆς ἱερὸν μνημόσυνον ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ, πενθίμως καὶ τούτῳ, ὡς ἔδει, διεσκευασμένῳ, πάντες οἱ ἱερεῖς ἔλαβον μέρος, οἱ δὲ κάτοικοι προσῆλθον ἀθρόοι, λόγον κατάλληλον ἐκφωνήσαντος τοῦ αἰδεσιμ. πρεσβυτέρου καὶ οἰκονόμου κ. Ἀριστείδου.— Τῇ 8 τοῦ μηνὸς τούτου καὶ ἡ ἱερὰ μητρόπολις **Ἐφέσου** λειτουργοῦντος τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου κ. Ἰωακείμ, ἐτέλεσε μνημόσυνον ἐν Περαίᾳ. Ἐπίσης δὲ καὶ ἡ φιλόκαλος κοινότης **Ραιδεστοῦ**, ἱερουργοῦντος, ἐν τῷ ναῷ τῆς Παναγίας, τοῦ ἐκ περιοδείας ἐπανελθόντος σεβασμ. μητροπολίτου Ἡρακλείας καὶ Ραιδεστοῦ κ. Γρηγορίου, πάνδημον ἀπέτισε τὴν ἱερὰν ὀφειλὴν πρὸς τὴν μνήμην τῶν πυρί τε καὶ μαχαίρᾳ τελειωθέντων ὡς καὶ τοῦ ἀειμνήστου Φωτίου·—πρὶν τῆς Ραιδεστοῦ, μνημόσυνον ἐτέλεσεν ὁ σεβ. μητροπολίτης Ἡρακλείας καὶ ἐν **Οὐζοὺν-Κιοπροῦ** τῆς ἐπαρχίας.— Τῇ 8 ὀκτωβρίου ὡσαύτως, ἡ κοινότης **Μετρῶν** ἐξεπλήρωσε κατανυκτικῶς τὸ καθῆκον τοῦτο, λειτουργήσαντος, ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, τοῦ θεοφιλ. ἐπισκόπου Μετρῶν καὶ Ἀθύρα κ. Ἰωακείμ.—Πολλῷ δὲ μεγαλοπρεπέστερον καὶ κατανυκτικὸν ἐγένετο τὸ ἐπιβαλλό-

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ПЕРЕМИКОВА

μενον χριστιανοῖς ὀρθοδόξοις μνημόσυνον τοῦτο ἐν **Λιτίτσῃ**, οὗ δέον ἵνα γένηται μνεία τις ἐκτενεστέρα· διότι ἐτελέσθη κατ' ἐπιθυμίαν πολλῶν κοινοτήτων· ἡμέρα δ' αὐτοῦ ὡρίσθη ἡ **2** ὀκτωβρίου, δευτέρα τῆς ἑβδομάδος, ἵνα περιφανέστερον, ὡς ἡμῖν γράφουσιν, ἐξαρθῇ τὸ γεγονὸς ἐν ἐργασίμῳ ἡμέρᾳ, κλειομένης τῆς ἀγορᾶς καὶ πάντων τῶν ὀρθοδόξων ἀργούντων, διότι κατὰ τὰς κυριακὰς καὶ τὰς μεγάλας ἑορτὰς, ἐνεργείᾳ πρωτοβούλῳ τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως, ἀπὸ ἔτους καὶ ἐπέκεινα ἐπιβάλλεται ἡ κυριακὴ ἀργία. Εἰς τὸ μνημόσυνον ἔλαβον μέρος τὰ μεγαλείτερα καὶ κεντρικώτερα χωρία της ἐπαρχίας, Λίτιτσα, Ἀκαλάνιον, Πλαβοῦ καὶ Τσεκερδεκλί, προσεκλήθησαν δὲ καὶ οἱ κάτοικοι καὶ ὁ κλῆρος καὶ οἱ διδάσκαλοι αὐτῶν, ἀπὸ βαθέος ὄρθρου σπεύσαντες καὶ πληρώσαντες τὸν ἱερὸν ναὸν τῆς Μεταμορφώσεως. Οἱ διδάσκαλοι κατὰ τὴν ὥραν τῆς νεκρωσίμου ἀκολουθίας πρὸ τῶν κολύβων προσεφώνουν ἐπιτυχῶς καὶ καταλλήλως ἐκφράζοντες τὸ βαθὺ τῶν ὀρθοδόξων κοινοτήτων ἄλγος, μεθ' οὗς ὁ γραμματεὺς τῆς Ἀδελφότητος «Ἁγίου Ἀνδρέου», διὰ καλῆς προσρήσεως, τῶν αὐτῶν αἰσθημάτων ἐγένετο διερμηνεύς· ἐν τέλει λαμπρὸν λόγον ἐξεφώνησεν ὁ πανιερ. μητροπολίτης Λιτίτσης κ. Νικηφόρος, δικαιώσας καὶ πάλιν τὴν περὶ αὐτοῦ κρατοῦσαν γνώμην ὡς καλοῦ κήρυκος τοῦ θείου λόγου καὶ δοκίμου τοῦ καλάμου χειριστοῦ.

Ἐκ τῶν μέχρι σήμερον περιελθουσῶν εἰς τὴν ἡμετέραν γνῶσιν εἰδήσεων ἀποδείκνυται ὅτι σύμπαντες οἱ ὀρθόδοξοι καὶ κυρίως οἱ ὁμογενεῖς ἐπετέλεσαν καὶ ἐξακολουθοῦσιν ἐπιτελοῦντες καθῆκον πρὸς τοὺς ὑπὲρ τῆς ὀρθῆς πίστεως σφάγιον ἑαυτοὺς προσενεγκόντας, πιστεύοντες ὅτι τῶν ἀγώνων αὐτῶν καὶ τῶν θυσιῶν ἡ μνεία καὶ ὁ ἐπ' ἐκκλησίας ἔπαινος ἐνθαρρύνουσι τοὺς τὸν ἱερὸν ἀγῶνα συνεχίζοντας.

ΤΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΠΑΘΕΙΑΣ πρὸς τοὺς πάσχοντας, πρὸς τοὺς ἀνεστίους καὶ γυμνητεύοντας, πρὸς τοὺς πεινῶντας καὶ ριγοῦντας, συνεχιζόμενα παρὰ τοῖς ὀρθοδόξοις ἕλλησιν ἐνθαρρύνουσι καὶ τοὺς στέγην καὶ ἡσυχίαν ἀπολέσαντας καὶ τὰς τὸν ἄρτον τῆς χηρείας καὶ τῆς ὀρφανείας ἐν δάκρυσι τρωγούσας οἰκογενείας. Ὅθεν, ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν, ἐν πάσαις ταῖς ἑλληνικαῖς κοινότησιν, ἔν τε τῇ Αὐτοκρατορίᾳ καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, τῶν μεγάλων τῆς ἀρετῆς, τῆς εὐσεβείας, τῆς φιλοπατρίας πανηγύρεων, οἷα τὰ ἱερὰ μνημόσυνα, τὸ δεύτερον μέρος ἦν ἡ συνάθροισις ἐράνων ὑπὲρ τῶν ζώντων θυμάτων τοῦ διωγμοῦ· ἔν τισι μέρεσιν οἱ ἔρανοι καθηγιάζοντο ἀπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν ἀρχόμενοι, καθὼς ἐν Δεδὲ Ἀγὰτς καὶ ἐν Κυδωνίαις, ὅπου ὁ κηρύττων ἱερεὺς, συμπενθῶν ἐκκλησιάσματι πενθοῦντι, προέτρεψεν εἰς συνδρομάς· οὕτως ἐγένετο καὶ ἐν ταῖς ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἰδίως παρὰ ταῖς ἐν Ἀμερικῇ ἑλληνικαῖς κοινότησιν, ὧν προεξάρχει ἡ τῆς **Βοστώνης**, πέμψασα καὶ πάλιν 2050 φράγκα καὶ μέλλουσα ν' ἀποστείλῃ καὶ ἕτερα πρὸς τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην, πρὸς ὃν ἔπεμψε καὶ 500 πρότερον—ἕπεται δὲ ἡ τοῦ **Σικάγου**, συλλέξασα 2500 φράγκα, σταλέντα εἰς Ἀθήνας.—Ἐκτὸς τούτων ἡ ἑλληνικὴ παροικία τῆς **Ὀδησσοῦ** ἀπέστειλε 12000 δραχμῶν εἰς Ἀθήνας, ὧν αἱ 3000 εἰσὶ προσφορὰ τοῦ ἐξοχ. εὐεργέτου τῶν ἑλλην. γραμμάτων κ. Γρηγ. Μαρασλῆ.—**Αἱ ἐν Αἰγύπτῳ** ἑλληνικαὶ κοινότητες, ἐν ἀγαθοῖς ἔργοις πρωτοστατοῦσαι καὶ κάλλιστον καὶ θεοευλόγητον ἑαυτὰς παράδειγμα πρὸς μίμησιν προβαλλόμεναι πᾶσιν, ἀπέστειλαν γενναῖα ποσὰ εἰς Ἀθήνας, ὥστε ν' ἀποτελῶσιν αἱ σταλεῖσαι ποσότητες τὸ ἥμισυ σχεδὸν τοῦ ὅλου ἐν Ἀθήναις συναχθέντες ποσοῦ τῶν 222000 δραχμῶν τῶν μέχρι τέλους σεπτεμβρίου.

Ἐκ τῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Αὐτοκρατορίᾳ κοινοτήτων ἀναγράφομεν τὴν τῆς **Καβάλλας**, ὅπου, καθ' ἃ μανθάνομεν, 170 λίραι συνηθροίσθησαν μέχρι σήμερον, δαπανώμεναι πρὸς διατροφὴν καὶ περίθαλψιν τῶν καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ξάνθης διαμενόντων προσφύγων—Ἐπαίνων ἀξίαν κρίνομεν τὴν φιλογενεστάτην καὶ πατρώζουσαν κοινότητα τῶν **Κυδωνιῶν**, ἀποστείλασαν πρὸς τὸν παναγιώτατον οἰκουμενικὸν πατριάρχην, πρὸς τὸ παρὸν, 60 λίρας—ἀγαθὴν μνείαν ποιούμενοι καὶ τῆς ὁμογενοῦς τῶν **Δαρδανελλίων** παροικίας, ἥτις ἀθροίσασα χίλια καὶ πεντακόσια γρόσια ἀπέστειλεν αὐτὰ τῇ Α. Θ. Π. καίτοι τοσαύτας ἔχει νὰ θεραπεύσῃ κοινοτικὰς ἀνάγκας, οἷας ἔχουσι πᾶσαι αἱ ἐν τῷ Κράτει κοινότητες.

*

Ἐκ 40 Ἐκκλησιῶν ἀπὸ μαρτυρίας ἐπιβατῶν ἐμάθομεν ὅτι καὶ τῆς πόλεως ταύτης οἱ κάτοικοι, ὁμοθύμως ἐπιδοκιμάζοντες τὰς δραστηρίας ἐνεργείας τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως πρὸς συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ τῶν προσφύγων, αὐθόρμητοι πρὸς τὸν πανιερ. μητροπολίτην, ἐκδηλοῦντες αἰσθήματα φιλάδελφα, διετύπωσαν φιλογενῆ πόθον ὅπως ἐν εὐρυτέρῳ κύκλῳ διενεργηθῶσιν ἔρανοι. προσφέροντος ἑκάστου τὸν ἴδιον ὀβολόν. Εὐχόμεθα πανταχοῦ νὰ διεξαχθῇ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ εὐεργετικὴ τάσις αὕτη καὶ οἱ ὁμογενεῖς τῶν 40-Ἐκκλησιῶν κάτοικοι, εἰς οὓς ἀνήκει φέρελπι τὸ μέλλον, ἀποδείξωσιν, ὡς οἱ κυδωνιεῖς, ὅτι πλήρη συναίσθησιν ἔχουσιν ἱεροῦ καθήκοντος πρὸς τὴν πάτριον

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ТНПУ ім. М. ЦЕХНИЛКОВА

κληροδοσίαν. Ἤδη μάλιστα, τὴν προθυμίαν τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως ἀνάγκη νὰ ἐπιρρώσωσι διὰ τῆς κοινῆς ὑποστηρίξεως—διότι παρατηροῦμεν ὅτι ὅπου ἡ πνευματικὴ κατὰ πόλιν ἀνωτέρα ἀρχὴ πρωτοστατοῦσα προέτρεπεν, ἐκεῖ καὶ τὸ προϊὸν τῆς κοινῆς εἰσφορᾶς ἀπέβη σπουδαῖον· ὡς ἐν Πύργῳ λόγου χάριν, τῆς Ἠλείας, ὅπου, ἐνεργείᾳ τοῦ πανιερ. ἐπισκόπου κ. Δημασκηνοῦ, κἀίτοι οὐχὶ εὐάρεστος ἡ οἰκονομικὴ τοῦ τόπου κατάστασις καθὼς καὶ εν Αἰγίῳ, ἀξιεπαίνῳ φροντίδι τοῦ πανιερ. ἐπισκόπου Καλαβρύτων κ. Φιλαρέτου, καθὰ μανθάνομεν ἐκεῖθεν, ἀρκετὰ σπουδαῖον εἰσεπράχθη ποσὸν, ἐνῷ ἐν Πάτραις, ὧν τὴν ἐκκλησίαν ἐπισκοπικὴ ἐπιτροπὴ διοικεῖ, μόλις συνήχθησαν 2000 δραχμῶν.

*

Τῶν μαθητῶν καὶ καθηγητῶν τῆς **ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς** ἰδίαν ἐκ καθήκοντος ποιούμεθα μνείαν, ἕνεκα τῶν φιλανθρώπων αἰσθημάτων, ἅπερ ἐπεδείξαντο οἱ προορίζοντες ἑαυτοὺς εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ θυσιαστηρίου. Συλλέξαντες ἀπὸ κοινῆς εἰσφορᾶς 1019 ἀργυρᾶ γρόσια ἔπεμψαν τῷ πανκγιωτάτῳ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ, ὑπὲρ τῶν ταλαιπωρουμένων καὶ πασχόντων ἀδελφῶν ἡμῶν.

*

Αἱ παρ' ἡμῖν Ἀδελφότητες ὑστεροῦσιν ἐν τῷ φιλανθρώπῳ τούτῳ ἔργῳ· πρώτη δέ, φρονοῦμεν, ἡ εἰς **Τὰ ταῦλα** Φιλόπτωχος Ἀδελφότης, ἡ ἀπὸ τοῦ 1862 λαμπρῶς ἐξασκοῦσα τὸ πρὸς πένητας καὶ πάσχοντας φιλάνθρωπον καὶ χριστιανικὸν ἡμῶν χρέος, ἔπεμψε τῇ Α. Θ. Π. σήμερον γρόσια ἀργυρᾶ 500.

*

Πολλῶν ὅμως ἐπαίνων ἀξίαν ἀπέδειξεν ἑαυτὴν ἡ ὁμογενὴς κοινότης **Μακροχωρίου,** παρ' ᾗ ἐπιτροπὴ τετραμελὴς ἐκ τῶν ἀξιοτίμων κκ. Ἰω. Γεωργαντοπούλου, Κωνστ. Βασιάδου, Σπ. Σισμάνογλου καὶ Ν. Τ. Παπαδημητρίου συλλέξασα 4700 ἀργυρᾶ γρόσια ἐπέδωκε τῇ Α. Θ. Π. Ἡ ἑλληνικὴ κοινότης τοῦ Μακροχωρίου, ἡ καὶ ναὸν καὶ κλῆρον καὶ σχολὰς καλῶς συντηροῦσα καὶ Σύλλογον φιλομαθῶν κεκτημένη καὶ προθύμως ἐπαρήγουσα ταῖς κοιναῖς ἀνάγκαις, αὐθορμήτως ἐπετέλεσε τὸ πᾶσιν ἐπιβαλλόμενον καθῆκον τῆς ἐν μέτρῳ δυνατῷ περιθάλψεως τῶν πασχόντων.

*

Ἡ βοήθεια αὐτῶν, ἡ ὑποστήριξις τῆς πνευματικῆς ἀρχῆς τῶν ὀρθοδόξων, ἑτοίμης καὶ δυνατῆς οὔσης εἰς ἄμεσον ἐπούλωσιν ἐθνικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἀναγκῶν, ἔστι καθῆκον πασῶν τῶν κοινοτήτων καὶ πάντων τῶν ὀρθοδόξων. Ἀνάγκη νὰ συνεισφέρωσι πάντες τὸ δυνατόν. Καὶ δύνανται πάντες. Ὁ μὴ θέλων νὰ συνεισενέγκῃ μόνον αὐτὸς ἴσως εἴπῃ ὅτι ἀδυνατεῖ. Ἀλλὰ ἂν μὴ δύνηται πολλά, δύναται νὰ εἰσφέρῃ ὀλίγα.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΣ τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἀποδοχὴν εὑροῦσα παρὰ τοῖς ὁμογενέσι τὴν πρέπουσαν, ἐφελκύει τὰς εὐχὰς αὐτῆς ὑπὲρ τῶν χορηγησάντων τὸ κατὰ δύναμιν. Ἐννοοῦσι πάντες ὅτι τὸ κοινὸν Ἐθνικὸν Ταμεῖον πρέπει νὰ ᾖ πλούσιον, ἵνα πᾶσι τοῖς δεομένοις εὐθέως χορηγῇ. Πλούσιον δὲ δύναται ν' ἀποβῇ ὅταν πάντες ἀποφασίσωσι νὰ χορηγήσωσιν ἅπαξ ἢ καὶ κατ' ἔτος ὃ ἂν ἕκαστος δύνηται. Καὶ πρέπει ν' ἀποβῇ πλούσιον, διότι τοιοῦτον ἀπαιτοῦσιν αἱ σημεριναὶ περιστάσεις, τοιοῦτον ἀπαιτεῖ τὸ ἐπιφανὲς παρελθὸν τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας καὶ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους.

Ὁ Δ' τῶν εἰσφορῶν **κατάλογος** ἔχει ὧδε :

Ὁ σεβ. μητροπολίτης Βάρνης κ. Νεόφυτος γρ. 108—ἡ εὐγεν. κυρία Σμαράγδα Μαλλινοπούλου 190—Ἀνώνυμος 1080—Γ. Κέντρος 540—Κ. Παπαδάκης 240—οἱ ἐρίτιμοι κκ. Α. Ἀρνόπουλος, Γ. Κάρταλης, Φρ. Μεζίκης, Λ. Καζανόβας καὶ Σόλων Καζανόβας ἀνὰ γρ. 216—Ἰωάννης Ἀπάζογλους 120—ὁ ἐξοχ. κ. Κ. Στεκούλης, ἰατρὸς 108—Ἀριστ. Αὐγουστόπουλος 95—οἱ κκ. Ὀδ. Πκντζίδης, Γεώργ. Κυριλλίδης καὶ Μ. Μορφιάδης ἀνὰ 60—ὁ κ. Πκντ. Νάσκας 48 τὸ ὅλον ἀργυρᾶ γρόσια 3789 καὶ μετὰ τῶν ἄχρι τοῦδε ἀποσταλέντων τὸ ὅλον γρ. ἀργυρᾶ 40,100 1)2.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Κανονικαὶ ψῆφοι.—Τῇ τρίτῃ ἡ ἱερὰ Σύνοδος προέβη εἰς τὴν κανονικαῖς ψήφοις ἀνάδειξιν τοῦ νέου μητροπολίτου **Κοριτσᾶς,** ἐπὶ διαδοχῇ τοῦ πρὸς Κύριον μεταστάντος ἀοιδίμου Φωτίου, ἐκλεξαμένη τὸν πανιερ. μητροπολίτην Ροδοπόλεως κ. Γερβάσιον, ᾧ συνυποψήφιοι ἐτέθησαν ὁ πανιερ. μητροπολίτης Δυρραχίου καὶ ὁ θεοφιλ. ἐπίσκοπος Ξανθουπόλεως. — Εἰς τὴν κενωθεῖσαν ἱερὰν μητρόπολιν **Ροδοπόλεως,** ἡ ἱερὰ Σύνοδος, ἐκ τῶν τεθέντων συνυποψηφίων τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Φιλαδελφείας κ. Λεοντίου καὶ τῶν θεοφιλ. ἐπισκόπων Συννάδων κ. Εὐγενίου καὶ Ἀριστείας κ. Ἱεροθέου, προέκρινε τὸν πρῶτον. — Εἰς τὴν ἱερὰν μητρόπολιν **Φιλαδελφείας** μετέθηκε τὸν πανιερ. μητροπολίτην

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ПЕРМКОВА

Δυρραχίου κ. Προκόπιον, προκρίνασα τῶν συνυποψηφίων θεοφιλ. ἐπισκόπων Παμφίλου κ. Μελισσηνοῦ καὶ Ἐλαίας κ. Ἀγαθαγγέλου — Καὶ εἰς τὴν μητρόπολιν **Δυρραχίου** ἐκ τῶν θεοφιλ. ὑποψηφίων ἐπισκόπων Χαριουπόλεως κ. Φιλοθέου καὶ Χριστοπόλεως κ. Ἰωακεὶμ καὶ Ξανθουπόλεως κ. Ἰωάννου προέκρινε τὸν τελευταῖον. Ἡ Α. Θ. Π. τηλεγραφικῶς ἀνήγγειλε τοῖς τε ἐκλεγεῖσι καὶ ταῖς ἱεραῖς μητροπόλεσι Κοριτσᾶς, Ροδοπόλεως, Φιλαδελφείας καὶ Δυρραχίου τὰς συνοδικὰς ταύτας πράξεις.

Χειροτονία. — Τῇ κυριακῇ ἐν τῷ σεπτῷ πατριαρχικῷ ναῷ ἐτελέσθη ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, συλλειτουργούντων τῶν σεβασμ. συνοδικῶν Κυζίκου, Πελαγονίας, Μεθύμνης, Χίου, Μαρωνείας καὶ Κολωνίας ἡ χειροτονία τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Παραμυθίας καὶ Φιλιατῶν κ. Ἱεροθέου, μετὰ τὴν ἐπὶ Συνόδου τῷ σαββάτῳ γενομένην ὑπ' αὐτοῦ εὐχαριστίαν καὶ τὴν ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ αὐθήμερον ἐπὶ τῷ μεγάλῳ μηνύματι.

Ἱερὰ Σύνοδος. — Ἀντὶ τοῦ ἐκ τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἀποχωρήσαντος πανιερ. μητροπολίτου Τραπεζοῦντος κ. Κωνσταντίνου (τοῦ ἀπὸ Βελλᾶς) προσεκλήθη μέλος τῆς ἱερᾶς Συνόδου ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Γρεβενῶν κ. Ἀγαθάγγελος, ἀπὸ ἑνὸς ἔτους παραμένων ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει, ᾧ διεβιβάσθη χθὲς τὸ τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ τούτην ἐξαγγέλλον πατριαρχικὸν πιττάκιον.—Ἐπὶ Συνόδου παρασταθεὶς προχθὲς ὁ πανιερ.μητροπολίτης Δυρραχίου κ. Ἰωάννης πὐχαρίστησεν ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτοῦ, κατελθόντων δ'ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ τῶν σεβ. συνοδικῶν ἐγένετο αὐτῷ τὸ μέγα μήνυμα καὶ ἡ νενομισμένη ὑπ' αὐτοῦ εὐχαριστία.

Μητρόπολις Φιλαδελφείας. — Ἡ ἀξιότιμος δημογεροντία Φιλαδελφείας ὡς καὶ ἡ τῆς Κολόης, πὐχαρίστησαν τηλεγραφικῶς τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ νέου μητροπολίτου Φιλαδελφείας κ. Προκοπίου.

Μητρόπολις Παραμυθίας. — Ὑπὸ τῶν καθεστηκυιῶν ἀρχῶν τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου τηλεγραφικῶς ὑπεβλήθησαν εὐχαριστίαι τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ νέου αὐτῶν πνευματικοῦ ποιμένος κ. Ἱεροθέου.

«**Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια**».—Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας» καὶ γραμματεὺς τῆς διευθυνούσης αὐτὴν Ἐπιτροπῆς διωρίσθη ὑπ' αὐτῆς ὁ ἱερλγ. διάκονος κ. Διονύσιος Μηνᾶ, τελειόφοιτος τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογ. Σχολῆς, προσληφθεὶς ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις διακόνων.

Μοναστηριακὴ Ἐπιτροπή. — Τῇ τετάρτῃ συνῆλθεν εἰς συνεδρίαν, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σεβ. αὐτῆς προέδρου μητροπολίτου Κολωνίας, ἡ Μοναστηριακὴ ἐπιτροπὴ, ἀσχοληθεῖσα εἰς ἐξέτασιν ὑποθέσεων τῆς τε ἱερᾶς βασιλικῆς καὶ πατριαρχικῆς μονῆς Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τῆς ἐν Πάτμῳ καὶ τῶν ἱερῶν σταυροπηγιακῶν μονῶν τῆς Σκήτης τοῦ Προδρόμου (Βερροίας), Ἁγίου Ἀθανασίου Σφίντσας καὶ Στύλου καὶ Δίβρεος.

Ἐκκλησιαστικὴ μουσική.— Ὁ νέος κανονισμὸς τοῦ παρ' ἡμῖν Ἐκκλησιαστικοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου, παραπεμφθεὶς συνοδικῶς τῷ σεβασμ. γέροντι Κυζίκου κ. Ἀθανασίῳ, ἐμελετήθη ὑπ' αὐτοῦ, ἐπιστραφεὶς εἰς τὸ συνοδικὸν γραφεῖον.—Ἐν τῇ τελευταίᾳ συνεδρίᾳ τοῦ Συλλόγου, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ προέδρου σεβ. μητροπολίτου Σισανίου κ. Σεραφεὶμ, ἐξελέγη ταμίας, ἀντὶ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Παραμυθίας, ὁ ἱερλγ. δευτερεύων κ. Ἀθηναγόρας· ἡ δὲ σύνταξις τοῦ κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Συλλόγου (4 δεκεμβρίου) πανηγυρικοῦ ἀνετέθη τῷ Μ. χαρτοφύλακι κ. Μ. Ι. Γεδεών. Ἡ ὁλομέλεια ἠκροάσατο καὶ ἑνὸς ἀναγνώσματος (πέρυσιν ὑποβληθέντος ὑπὸ τοῦ πρό τινος ἀποθανόντος Θεμιστοκλέους Βυζαντίου) καὶ μιᾶς γνωμοδοτήσεως τοῦ ἱεροψάλτου κ. Βασ. Γεωργιάδου περὶ τοῦ ὁμοιομόρφου ἐν τῇ ψαλμωδίᾳ.— Ἐν ἀθηναϊκαῖς ἐφημερίσιν εἴδομεν ἀγγελλομένας ἀρχαιρεσίας Ἑλλην. Μουσικοῦ Συλλόγου «Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ» ἐν Ἀθήναις. καὶ ἐγγραφὰς εἰς σχολὴν μουσικῆς ἐκκλησιαστικῆς. Περὶ τῶν προόδων τῆς σχολῆς καὶ τοῦ Συλλόγου τούτου θέλομεν γράψει τὰ δέοντα ἐν καιρῷ.

Μητρόπολις Στρωμνίτσης.—Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα κατῆλθεν εἰς Θεσσαλονίκην, ἕνεκεν ὑποθέσεων ἐπαρχιακῶν, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Τιβεριουπόλεως καὶ Στρωμνίτσης κ. Γρηγόριος.

Σωματεῖα.—Κατὰ τὴν τακτικὴν συνεδρίαν, τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, τῆς Μεσαιωνολογικῆς Ἑταιρίας, συνεδριαζούσης προσωρινῶς ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, ἐξεφράσθη ἡ βαθεῖα θλῖψις αὐτῆς ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ ἀειμνήστου μητροπολίτου Κοριτσᾶς Φωτίου, τακτικοῦ

μέλους αὐτῆς ἀπὸ τῆς 25 ἰανουαρίου 1898. Ἡ συνεδρία, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ προέδρου τῆς Ἑταιρίας, σεβασμ. μητροπολίτου Μαρωνείας κ. Νικολάου, ἠσχολήθη εἰς εὕρεσιν τρόπου διασώσεως καὶ περισυλλογῆς τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει χριστιανικῶν ἀρχαιοτήτων.

Συσσίτιον Τραμπαζείου γυμνασίου.— Ἔχομεν ὑπ' ὄψιν Κανονισμὸν τοῦ ἐν Σιατίστῃ τῆς Μακεδονίας ἐν τῷ Τραμπαζείῳ γυμνασίῳ Συσσιτίου, ὅπερ, ὑπὸ φιλογενῆ μὲν ἐφορείαν ἀξιοτίμων ὁμογενῶν, ὑπὸ τὴν ἐπιμελῆ δ' ἐμπειρίαν τοῦ δοκίμου γυμνασιάρχου κ. Ἰω. Ν. Παπίκ, σπουδαιότατον ἀνέλαβεν ἔργον παιδαγωγικῆς προστασίας ἐπικαίρως συμβιβαζομένης πρὸς τὴν φροντίδα τῆς τῶν ὁμογενῶν νέων μορφώσεως, ὥς τε νομοταγῶν πολιτῶν καὶ καλῶν χριστιανῶν, σεβομένων τὰ καθεστῶτα τοῦ τε βασιλείου κράτους καὶ τῆς Ἐκκλησίας. Ἐν τῷ Τραμπαζείῳ γυμνασίῳ, λειτουργούσης ἤδη καὶ Α' τάξεως Ἐμπορικοῦ τμήματος, οἱ ἐν μακεδονικαῖς πόλεσιν ὁμογενεῖς θέλουσι προτιμήσει βεβαίως τὴν ἀμφιλαφῆ τῶν τέκνων μόρφωσιν, ἣν ἐν κοινωνίᾳ ἀνεπιμίκτως ἑλληνικῇ χορηγεῖ τὸ Τραμπάζειον μετὰ τοῦ Συσσιτίου αὐτοῦ. Ἀντιπρόσωποι τῆς κοινωφελοῦς ταύτης σχολῆς εἰσὶν ἐν Κωνσταντινουπόλει οἱ κκ. Μ. Ι. Γεδεὼν καὶ Ἐλευθ. Γρ. Ταπεινός.

Ἐκκλησία Ἀλεξανδρείας

Ὁ πανιερ. μητροπολίτης Χαλεπίου κ. Νεκτάριος, ἐπίτροπος τοῦ μακαριωτάτου πάπα καὶ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας ἐν Καίρῳ, ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς πόλεως ἡμῶν εἰς Ἀλεξάνδρειαν τὴν τρίτην τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος, προπεμφθεὶς ἄχρι τοῦ ἀτμοπλοίου ὑπὸ τοῦ σεβασμ. ἀρχιεπισκόπου Νεαπόλεως κ. Ἀρσενίου καὶ τοῦ πανοσιολογ. ἐπιτρόπου τοῦ Πανάγιου Τάφου ἀρχιμ. κ. Γλυκερίου.

Ἐκκλησία Κύπρου

Μοναστήρια. — Κατά τινα καταστατικὴν τοῦ πληθυσμοῦ, διὰ τῶν ἐφημερίδων γνωστοποιηθεῖσαν, ἀριθμοῦνται καθ' ὅλην τὴν νῆσον Κύπρον 704 χωρία καὶ πόλεις, καὶ μοναστήρια τεσσαράκοντα καὶ ἐννέα.

Ἐκκλησία Ἑλλάδος

Ἱερὰ Σύνοδος. Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ σεπτεμβρίου μηνὸς ἀνεχώρησαν εἰς τὰς ἐπαρχίας αὐτῶν οἱ πανιερ. τέως συνοδικοὶ ἐπίσκοποι Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Ἰωάννης (Μαρτῖνος) καὶ Γυθείου καὶ Οἰτύλου κ. Παρθένιος.— Ἡ νέα ἱερὰ Σύνοδος ἐνέκρινε τοὺς ἐν τῇ τελευταίᾳ συνεδρίᾳ τῆς ἤδη ληξάσης συνοδικῆς περιόδου προβληθέντας ὑποψηφίους διὰ τὰς χηρευούσας ὀρθοδόξους παροικίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, οἵτινές εἰσι 1) διὰ τὴν ἀρχιεπισκοπὴν Μαντινείας καὶ Κυνουρίας οἱ πανοσιολογ. ἀρχιμανδρῖται κκ. Γερμανὸς Μεταξᾶς (α' γραμματεὺς τῆς Συνόδου), Γρηγόριος Ζυγαβηνὸς (προϊστάμενος Μασσαλίας), καὶ Ἰωακείμ Σπετσιέρης—2) διὰ τὴν ἀρχιεπισκοπὴν Χαλκίδος οἱ πανοσιολογ. ἀρχιμ. κκ. Παντελεήμων Κριεζῆς, Χρύσανθος Ἀντωνιάδης, καὶ Σωκράτης Οἰκονομίδης—3) διὰ τὴν ἀρχιεπισκοπὴν Πατρῶν οἱ πανοσιολογ. ἀρχιμ. κκ. Ἀντώνιος Παράσχης (Λονδίνου), Πανάρετος Δουληγέρης, Κύριλλος Βενιέρης—4) διὰ τὴν ἀρχιεπισκοπὴν Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης οἱ πανοσιολογ. ἀρχιμ. κκ. Ἀκάκιος Ἀθανασιάδης (Λειψίας), Ἀθανάσιος Ἀκύλας, Σαμουὴλ Ἀνεστόπουλος—5) διὰ τὴν ἐπισκοπὴν Φθιώτιδος οἱ πανοσ. ἀρχιμ. κκ. Θεόφιλος Ἰωάννου, Ἄνθιμος Παντελάκης, καὶ Ἀλέξανδρος Σωτηρόπουλος. Ἐξεδόθησαν δὲ καὶ τὰ διατάγματα, δι' ὧν ὁρίζονται οἱ ἐπίσκοποι Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Γερμανὸς καὶ Χαλκίδος κ. Παντελεήμων.

Αὐτοκρατορικὴ εὔνοια.—Ἐπετράπη τῷ πανιερ ἀρχιεπισκόπῳ Κεφαλληνίας κ. Δαμασκηνῷ ἵνα δεχθῇ καὶ φέρῃ τὸ παράσημον τῆς Ἁγίας Ἄννης Γ' τάξεως, ὅπερ ἀπένειμεν αὐτῷ ἡ Α. Μ. ὁ αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ρωσσιῶν.

Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ

Ἑλληνικὴ κοινότης Λόουελλ. — Ἡ ἐν Λόουελ ἑλληνικὴ κοινότης ἀπεφάσισε καὶ αὐτὴ ν' ἀνεγείρῃ ναὸν νέον, ἄξιον τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς φιλογενείας τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν μελῶν, ἀντὶ τοῦ νῦν ὑπάρχοντος.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Συμπληρουμένης μετὰ τετράμηνον τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ ὑπερχιλιοσελίδου Α' τόμου τοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «**Ἡ σύγχρονος ὀρθόδοξος ἱεραρχία**» ἢ «Συμβολαὶ εἰς τὴν νεωτάτην ἐκκλησιαστικὴν ἡμῶν ἱστορίαν» μεγάλου τριτόμου συγγράμματός μου, τοῦ καθιστοροῦντος βιογραφικῶς τὰ κατὰ τοὺς κάτω χρόνους γεγενημένα τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ Γένει ἡμῶν, παρακαλοῦνται οἱ λαβόντες Ἀγγελίας ὅπως ἐπιστρέψωσιν αὐτάς.

Ἐν Φαναρίῳ, τῇ 6 ὀκτωβρίου 1906

Γ. Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ЛНМ ЛЕМКОВА

ΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΛΟΓΙΟΙ

Ἐργασίαι αὐτῶν, Ἐπιστημονικὸς βίος, Γεωγραφία, Ἱστορία, Παλαιογραφία, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία· καὶ οἱ τῶν κλάδων τούτων ἀντιπρόσωποι ἐν Ἀθήναις*

§ 11.

Λοιπὸν, φίλε κ. πρύτανι καὶ οἱ περὶ αὐτὸν, ἀνὴρ ἐργαζόμενος ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας 5 ἢ 6 ὥρας καθ' ἑκάστην μεταβαίνων δὲ ἀπὸ τοῦ Βοσπόρου εἰς Γαλατᾶν ἢ τὸ Πέραν ἢ τὸ Φανάριον ἐν βροχῇ, ἐν χιόνι, ἐν ὁμίχλῃ, ἔχων ἵνα παρασκευασθῇ πως, ἵνα ἐπιθεωρήσῃ τετράδια, δύναται ἐπανερχόμενος τὴν ἑσπέραν οἴκαδε ἵνα ὑποκλέψῃ καιρὸν καὶ ἐργασθῇ σπουδαίως ; Ὁ κ. Λάμπρος ἠδύνατο ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους διατελῶν ἵνα παραγάγῃ ὅ,τι παρήγαγε; Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἡμεῖς καὶ γράφομεν καὶ δημοσιεύομεν πάντοτε καί τι μικρὸν οὐχὶ περιφρονητέον.

Ὁ κ. Λάμπρος ἀγνοεῖ βεβαίως τοὺς λόγους τούτους, διότι ἄλλως δὲν θὰ ἦτο τοσοῦτον σκληρὸς ἵνα ἐπαναλαμβάνῃ ὅτι **οἱ ἐν Κων)πόλει λόγιοι δὲν ἐργάζονται·** ἀλλὰ, τί λέγομεν; ὤφειλε γινώσκειν τούτους, ἐὰν δὲ συνῆπτε τῇ μετριοφροσύνῃ καὶ μακρὰν δόσιν ἐπιεικοῦς πνεύματος καὶ διπλωματικοῦ νοῦ, ἔπρεπεν ἵνα φανῇ λεπτότερος καὶ εὐγενέστερος οὐχὶ δὲ ἐγωϊστὴς καὶ αὐτάρεσκος, τὴν ἐρημίαν τὴν ἀφ' ἡμῶν καὶ τὴν σιγὴν ἀσφάλειαν οἰόμενος. Ἔπρεπεν ἐν τῷ μεγαλείῳ τῆς δεδημοσιευμένης ἐργασίας αὐτοῦ, ἵν' ὑπεκκαίῃ σωφρόνως, τὸν ἡμέτερον ζῆλον, ἵνα μὴ ψυχραίνῃ ἡμᾶς, αὐτὸς, θερμαινόμενος δι' ἐπιτηδείων χειροκροτημάτων καὶ δημοσιεύσεων τόν τε νοῦν καὶ τὸ βαλλάντιον, ἐπαινῶν ἵνα ἐπαινεθῇ **πρὸς κατάπληξιν τῶν ἡμιμαθῶν,** ἢ καὶ τῶν ἱκανῶν μὲν καὶ δυνατῶν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ἀλλ' ἀνικάνων εἰς συλλογὴν ψήφων καὶ ἀδυνάτων πρὸς διεκδίκησιν τοῦ δικαίου αὐτῶν. Οὕτω δὲ ἐκ τοῦ μεγάλου παιδευτικοῦ κέντρου τοῦ Πανεπιστημίου ἀπομακρύνονται ἐμμέσως ἢ ἀμέσως οἱ ἄριστοι, ἢ ἄλλοι περιφρονοῦντες τὰς συνήθεις θωπείας ἀποφεύγουσιν ἵνα συγκαταριθμηθῶσιν ἐν τοῖς συναδέλφοις τοῦ κ. Λάμπρου, προτιμῶσι δὲ ἵνα μένωσιν ἥσυχοι ἀλλαχοῦ, ὅπου δὲν φοβοῦνται βέλη ἢ μαγκοῦρας ἢ τὴν ζωὴν αὐτῶν. Παραδειγμάτων ἀνάγκην δὲν ἔχομεν· ζῇ ὁ Εὐαγγελίδης ἐν Ἀθήναις κοσμῶν τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν, ζῇ δὲ καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ ὁ Πέτρος Παπαγεωργίου, κράτιστος φιλόλογος, ἄλλοι δ' ἐν Μιτυλήνῃ καὶ Κων)πόλει καὶ ἀλλαχοῦ ἴσως, διότι δὲν ἐχρημάτισαν μαθηταὶ τοῦ κ. Λάμπρου καὶ Σας ἢ διότι δὲν ηὐτύχησαν ἵνα ἀποβῶσι θαυμασταὶ ἀνυπόκριτοι τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν.

Ὁ κ. Λάμπρος ἢ ἄλλος τις ἐρχόμενος εἰς Κων)πολιν καὶ δὴ τετιμημένος τῇ πρυτανικῇ ἁλύσει τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, τοῦ μόνου φάρου τῆς ἑλληνικῆς ἐπιστήμης, ἢ βουληφόρος τις ἀνὴρ ἔπρεπε πρὸς ἄλλοις ἵνα συμμελετήσῃ καὶ τῶν ἐν Κων)πόλει **ἀληθῶν** λογίων τὴν κατάστασιν, ἵνα περιποιηθῇ αὐτοὺς ἐκ τοῦ ὕψους τῆς δόξης αὐτοῦ καὶ οὐχὶ ἵνα προσέλθῃ ὅπως ἀγγελθῇ ἐν ταῖς ἐφημερίσιν ὅτι ἔμενεν ἐν προγεύματι παρὰ τῷ ἕλληνι πρεσβευτῇ ἢ ὅτι ἐπεσκέψατο τὸν οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, βεβαίως ἵνα ὑποβάλῃ σέβη ἐπὶ τῇ ὑποστηρίξει τοῦ **Ἑλληνομνήμονος** αὐτοῦ. Ἔπρεπεν ὡς πρύτανις τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, ὡς ἐκ τῆς θέσεως, ἣν ἐκεῖ ἐπὶ ἓν ἔτος κατεῖχε καὶ ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς νὰ συνδράμῃ ἡμᾶς καὶ τὸ ἐπίδομα τὸ πρὸς τὸν **Ἑλληνικὸν Φιλολογικὸν Σύλλογον** διὰ τὰς ἐκδόσεις αὐτοῦ ἵνα στηρίξῃ, ἀφοῦ καὶ ἐπιτίμιον μέλος αὐτοῦ ἀποτελεῖ. Καὶ ὅμως οὐ μόνον τοῦτο ἔπραξεν ἀλλ' οὐδὲ ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἀπέστειλε· Τί πρὸς ταῦτα ἀντερεῖ ὁ κ. Λάμπρος ;

Β'.

§ 12.

Ἡμεῖς ἀπτόμεθα τῶν κρίσεων ἡμῶν οὐχὶ ἀταμιεύτοις παρρησίαις, ὡς ὁ κ. Λάμπρος, ὅστις ἀνεξετάστως λέγει ὅτι **δὲν ἐργαζόμεθα·** ἔχομεν πολλὰ εἰπεῖν ἀρκεῖ **καιρὸς καὶ τόπος** ἵνα δοθῇ ἡμῖν καὶ ἄνεσίς τις σχετική. **Παραλείπομεν** πλεῖστα ὅσα γεωγραφικὰ, ἱστορικὰ, φιλολογικὰ καὶ ἄλλα ἅτινα ἀπὸ τῶν τελευταίων ἐτῶν ἐπαύσαμεν ἐξετάζοντες ἢ ἐν σημειώμασι κρατοῦντες, διότι ὑπερκορεῖς ἐγενόμεθα· **παραλείπομεν** τὰ **ἐθνολογικὰ σφάλματα** τῶν χαρτῶν καὶ αὐτῶν τῶν βασιλικῷ διατάγματι καὶ ὑπουργικῇ ὑπογραφῇ ἐπιβεβλη-

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 441--772.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім. Мечникова

μένων, τὰ **ἀσύστατα στατιστικὰ** τὰ ἐν αὐτοῖς τοῖς μοναδικοῖς **Ἐγκυκλοπαιδικοῖς τῶν Ἀθηνῶν Λεξικοῖς** μαργαριτῶν δίκην ἑλληνικῆς σοφίας ἐγκατεσπαρμένα, αὐτὰ τὰ ἐν ταῖς **Λαϊκαῖς Ἐγκυκλοπαιδείαις**, ἤτοι ταῖς πρὸς διδασκαλίαν τοῦ λαοῦ τεταγμέναις, ἐν αἷς δύναταί τις π. χ. ἵνα πληροφορηθῇ ὅτι ἡ Χίος, ὁ κῆπος τῆς Ἐδὲμ τοῦ Αἰγαίου, ἔχει κατοίκους 65000 ὧν οἱ ἡμίσεις εἶναι ξένοι[1]!

Παραλείπομεν... ἵνα ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἐπαϊόντων καὶ τῶν πρὸς ἀγρυπνίαν τεταγμένων ἐπὶ τῶν σχολειακῶν ἐκδόσεων καὶ τῶν ἐν ταῖς στρατιωτικαῖς σχολαῖς, ἐν αἷς ἐδιδάσκοντο πρὸ 2—3 ἐτῶν ἔτι **ἀνεξελέγκτως** αἱ Γεωγραφίαι τοῦ WaldKamf, ἐφωτίζοντο δὲ καὶ δι' ἀναλόγων γεωγραφικῶν Πινάκων (Wand karte)—διότι ἡμεῖς ἐνταῦθα πράγματι μετὰ λυγμῶν πρέπει ἵνα εἴπωμεν ὅτι οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐν τοῖς κορυφαίοις ὑπὸ τῆς πολιτείας τεταγμένοι ἐπιστημονικοὶ ἄνδρες δὲν ἐργάζονται, ἤτοι πρέπει ἵνα ἐπαναλάβωμεν αὐτὸ τοῦτο, ὅπερ ὁ κ. Λάμπρος δι' ἡμᾶς ἐξεστόμισεν ἐνώπιον ἑκατοντάδος φοιτητῶν ἵνα δείξῃ ὅτι αὐτὸς καὶ ὁ περὶ αὐτὸν ὅμιλος μόνος ἐργάζεται. Καὶ πιστεύομεν ὅτι ὁ κ. Λάμπρος μετενόησεν ὡς μετανοοῦμεν καὶ ἡμεῖς, διότι ταῦτα γράφομεν καὶ θλίβομεν τὴν χεῖρα ἡμῶν θλιβόμενοι μέσην τὴν καρδίαν.

Ὁ φίλος κ. Λάμπρος ζηλῶν τὴν τοῦ μακαρίτου Παπαρρηγοπούλου δόξαν ἀπὸ τοῦ 1884 ἤψατο τῆς ἐκδόσεως **Ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος** ἥτις ὅμως δὲν συνεπληρώθη ἔτι[2] καίτοι ἀπὸ εἰκοσαετίας αἱ πηγαὶ ἰδίως ἐν τῷ μεσαιωνικῷ καὶ τῷ νεωτέρῳ τμήματι ἐπολλαπλασιάσθησαν. Ἡ ἐποχή, καθ' ἣν συνέτασσε ὁ μακαρίτης Παπαρρηγόπουλος, ὁ νέος πατὴρ τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, τὸ σύγγραμμα αὐτοῦ δὲν διεκρίνετο, ὡς γνωστὸν, ἐπὶ τῇ εὐροίᾳ ἱστορικῶν πηγῶν, ἀφ' ὧν ὁ κ. Λάμπρος, ἂν μὴ ἀρύηται γνώσεις, πάντως ὅμως ὠφελεῖται καὶ εὐκοπωτέρας ἔχει τάς τε σπουδὰς καὶ μελέτας. Βεβαίως τί διὰ τούτων λέγομεν κατανοεῖ ὁ φίλος κ. Λάμπρος καλλιον ἡμῶν, νῦν **ὅτε** αἱ ἔρευναι εἶναι προηγμέναι, αἱ δὲ ἀνατολικαὶ πηγαὶ ἐξηρευνημέναι καὶ ὁλονὲν ἐξερευνῶνται.

§ 13.

Ἀλλ' ὅτι τὰ παράπονα ἡμῶν δὲν εἶναι ἀστήρικτα, ὅτι δὲ ὁ κ. Λάμπρος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἀγνοοῦμεν τί παθόντες ἀμνημονοῦσι τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τῶν ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος λογίων, μηνύουσι καὶ τὰ ἑξῆς πρόχειρα.

Ὁ κ. Λάμπρος μεταφράζων **ἐκ** τῆς γαλλικῆς τοῦ Seignobos τὴν **«Εἰσαγωγὴν εἰς τὰς Ἱστορικὰς μελέτας» δαπάναις Μαρασλῆ,** βιβλίον, ὅπερ καθ' ἡμᾶς δὲν ἔπρεπε νὰ τύχῃ τῆς ἐκδοτικῆς τιμῆς, καὶ λόγῳ τοῦ παγκοίνου τῆς γαλλικῆς γλώσσης καὶ λόγῳ τοῦ εὐώνου αὐτοῦ ἀμέσως ἐν ὑποσημειώσει τῆς σελίδος 66, τῇ μιᾷ καὶ μόνῃ, ἀναφέρει ὅτι ὁ φίλος κ. Γεδεὼν ἐξέδωκε τῷ **1897** (γράφε 1879) ὡς ἀνέκδοτον ποίημα **Εἰρήνης** τῆς **Σεβαστοκρατορίσσης** 1, τέως ἐκδεδομένον ὑπὸ τοῦ Boissonade.

Ὁ κ. Λάμπρος ὑπεσημειώσατο τοῦτο, ἐνῷ γινώσκει ὅτι ὁ κ. Γεδεὼν ἐν τελευταίᾳ σημειώσει τῆς ἐκδόσεως τοῦ ποιήματος ὁμολογεῖ τὸ ἁμάρτημα(;) αὐτοῦ, ἀλλ' ἅμα καὶ δικαιολογεῖ αὐτὸ διότι τοῦ Boissonade τὰ **Ἀνέκδοτα** εἶναι σπανιώτατα, ἡ δὲ νέα ἔκδοσις ἐγένετο κατ' ἄλλα χειρόγραφα. Ἀλλ' ὁ κ. Λάμπρος ἄτ' ἐν βιβλιοθήκαις πλέων καὶ κατ' ἀκολουθίαν πολλὰ γινώσκειν ὀφείλων τὴν γνώμην τοῦ Seignobos ὑποστηρίζων ἠδύνατο, νομίζομεν, ἕτερα ὀνόματα Ἑλλαδικῶν ἵν' ἀναφέρῃ ἢ κάλλιον Εὐρωπαίων σοφῶν, οἵτινες ἑκατομμυρίων τόμων βιβλιοθήκας ἔχοντες παρ' αὐτοῖς ἔπαθον τὸ τοῦ κ. Γεδεὼν πάθημα τὰ ἐκδεδομένα ὡς ἀνέκδοτα αὖθις τύποις ἐκδόντες, ἔπρεπε ἵνα μὴ ὑπομνήσῃ τὸ τοῦ κ. Γεδεὼν ἐν τῇ **μιᾷ** καὶ **μόνῃ** σημειώσει. Ἡμεῖς μάλιστα ἐν τῷ Λόγῳ, ὃν ἀπηγγείλαμεν κατ' ἀνωτέραν ἐντολὴν τῷ 1901 ἐπὶ τῇ τριακονταετηρίδι τῆς δράσεως τοῦ φίλου μεσαιονοδίφου, λόγῳ δυστυχῶς ἀνεκδότῳ, οἱονεὶ προγινώσκοντες ἐλέγομεν: «ὁ κ. Γεδεὼν ἐκακίσθη ἴσως ὡς δημοσιεύσας ἐκδεδομένα ὡς ἀνέκδοτα ἐξ ἄλλων ὅμως χειρογράφων· ἀλλὰ μήπως τοιαῦτα παθήματα μηδεμίαν ἄλλως τῇ ἐπιστήμῃ ζημίαν πορίζοντα δὲν ἔπαθον καὶ διασημότατοι ἐπιστήμονες

1. Ὅρα **Λαϊκῆς Ἐγκυκλοπαιδείας** ἐν Ἀθήναις τύποις Φέξη 1894 σ. 901 κατὰ τὸ ἀγορασθὲν ὑφ' ἡμῶν ἀντίτυπον.

2. Ὁ Ε' τόμος τῷ 1902 πέρας λαβὼν ἔχει τὴν Ἱστορίαν μέχρι τοῦ θανάτου Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ· ἤδη πληροφορούμεθα ὅτι ἐξεδόθη καὶ ΣΤ., ὃν μέχρι τοῦδε δὲν ἐλάβομεν.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

μεσαιωνοδῖφαι παρὰ πλουσιωτάταις βιβλιοθήκαις ζῶντες; Παραδείγματα ἔχομεν πρόχειρα», ἐλέγομεν τότε, ἀλλὰ φειδόμενοι τῆς τῶν ἀκροατῶν ὑπομονῆς δὲν ἐξεστομίσαμεν αὐτά. Ἄπορον δὲ ὅτι ὁ κ. Λάμπρος ἐνεθυμήθη μόνον τοῦ κ. Γεδεὼν προκειμένου τοῦ λόγου περὶ ἀναδημοσιεύσεως ἐξ ἄλλης πηγῆς τέως ἐκδεδομένου ἀλλ' ἐκδεδομένου ἐν βιβλίῳ σπανιωτάτῳ δυσευρέτῳ καὶ ἐν αὐτῷ ἔτι τῷ Μονάχῳ, ὅτε ἐζητοῦμεν διὰ τῶν αὐτόθι φίλων νὰ ἀγοράσωμεν αὐτό, (ἀνέκδοτα τοῦ Boissonade ἀντὶ 200 φράγκων) ἐλησμόνησε δὲ προχειρότατα **τῶν ἐν Ἀθήναις λογίων** παραδείγματα ἐν δημοσιεύσεσιν **ἀθηναϊκαῖς** καὶ περὶ πραγμάτων **ἀθηναϊκῶν**. Δὲν παρατάσσομεν τερθρείαν λέξεων ἀλλὰ τάσσομεν αὐτῷ πράγματα πρὸς ἔλεγχον. Ἄρα γε ἀπατᾷ ἡμᾶς ἡ μνήμη, ἐὰν δηλώσωμεν ὅτι **τρὶς** ἐπαλλήλως ἐδημοσιεύθη σιγίλλιον τοῦ 1678 ἀφορῶν εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις μονὴν τῆς Καισαριανῆς, ὑπὸ τοῦ κ. **Σάθα** (**Ἀττικῷ Ἡμερ.** 1871) εἶτα ὑπὸ τοῦ κ. **Λαμπάκη** (ἐν **Παρνασσῷ** Ε΄.) καὶ αὖθις ὑπὸ τοῦ φιλαρχαίου κ. **Μπουρνιᾶ** (**Σωτῆρος** =τ: Ι΄, 1887); Ἡ ἠγνόει ταῦτα ὁ κ. Λάμπρος, ἢ ἐπιμελῶς ἀπέκρυψε. Tertio non datur.

Νῦν καιρὸς ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑπομνήσωμεν τὸν κύριον Λάμπρον ἐκ πολλῶν ὅτι ὁ πολὺς J. Müller ἐδημοσίευσε τῷ 1852 ἐν Βιέννῃ ποιήματα βυζαντινὰ δεδομένα εἰς φῶς ὑπὸ τοῦ Buchon ἐν ταῖς Recherches Historiques sur la princ: française de Morée 1845 καὶ πάλιν ὅτι ὁ ἐν Παρισίοις E. Miller ἀνεδημοσίευσεν ἐν τῇ **Συλλογῇ** τῶν Historiens Grecs des Croisades (τ΄:Α, 647), κατὰ τὸν Buchon μέρη τινὰ ἀγνοῶν τὴν ὕπαρξιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ Müller. Ἀμφότεροι ὅ τε Müller ἐν Βιέννῃ καὶ ὁ Miller ἐν Παρισίοις ἔζων ἐν μέσῳ ὠκεανοῦ βιβλίων, καὶ ὑπέπεσον εἰς τὸ ἁμάρτημα τοῦτο, ὁ δὲ κ. Γεδεών; Ἦτο ἀνάγκη ἐπείγουσα ἵνα ἐξονομάσῃ ὁ κ. Λ: ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ τὸν κ. Γεδεὼν καὶ μόνον αὐτὸν παρορῶν ἄλλους Ἀθηναίους καὶ ἄλλα καὶ τὰ ἴδια ἑαυτοῦ, ὡς ὁ δύο πήρας ἔχων τοῦ μυθοποιοῦ; Αὐτὸς οὗτος ἐν τῷ πρώτοις τεύχεσι τοῦ **Ν. Ἑλληνομνήμονος**, ἅπερ ἐπὶ δέκα μόνον λεπτὰ κατὰ τύχην ἴδωμεν ἵνα φυλλομετρήσωμεν ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ τοῦ κ. Γεράρδου δὲν ὑπέπεσεν εἰς τὸ αὐτὸ σχεδὸν λάθος πραγματευθεὶς περὶ τοῦ **αὐτοῦ θέματος** ἀφορῶντος εἰς τὴν Μονὴν τῆς Παμμακαρίστου, τοῦ νῦν **Φετχιγιὲ τζαμισί**; Καὶ αὐτὸς δὲν ἀναφέρει ἐν τῷ τέλει τοῦ ἄρθρου τούτου ὅτι μόλις, προφθάσας εἶδε τὸ ἄρθρον τοῦ φίλου ἑταίρου κ. Σιδερίδου ὅπερ πρὸ **ἑνδεκαετίας** εἶχε δημοσιευθῇ ἐν τῷ **Περιοδικῷ** τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολ. Συλλόγου (Παραρ· Κ—ΚΒ τόμου 1892) μετὰ σχεδίων καὶ πανομιοτύπων, περὶ ὧν βεβαίως λόγος δὲν γίνεται ἐν τῇ τοῦ κ. Λάμπρου διατριβῇ; Καὶ ἐὰν μὲν λόγος ἐγίνετο ταὐτόχρονος περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, οὐδεὶς φθόνος, διότι καὶ τοιούτων παραδειγμάτων ἐν τῇ βιβλιογραφικῇ κινήσει δὲν στερούμεθα, ἀλλὰ μετὰ **ἕνδεκα ἔτη** καὶ ὑπ' ἀνδρὸς, ὅστις εἶναι καὶ ἐπιτίμιον μέλος τοῦ Συλλόγου, ἀνδρὸς ζῶντος ἐν μέσῳ βιβλιοθηκῶν ἐν αἷς τὰ περιοδικὰ τοῦ Συλλόγου τοὐλάχιστον ὑπάρχουσιν[1];

§ 14.

Ἀλλὰ τί λέγωμεν; Αὐτὸς ὁ κ. Λάμπρος ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ πολλῷ κόπῳ δημοσιευθέντι **Καταλόγῳ** τῶν χειρογράφων τοῦ Ἁγίου Ὄρους (Catalog of the Greek Manuscrips on Mounts Athos, ἐν Cambridge 1895 τομ. Α΄ σ. 351) περιγράφων τὸ ὑπ' ἀριθμ. 163 χειρόγραφον τῆς μονῆς **Διονυσίου** περιέπεσεν εἰς αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ σφάλμα, ἐφ' ᾧ κατεμέμψατο τοῦ κ. Γεδεὼν, καὶ μεῖζον μάλιστα. Ἐξηγούμεθα: Ὁ κ. Λάμπρος δημοσιεύων τὰ περὶ τοῦ 163ου χειρογράφου μεταξὺ ἄλλων τοῦ λόγου ὄντος περὶ «Ἐπιστολῶν τοῦ ἱεροῦ Φωτίου» ἀνεξελέγκτως καὶ ἀνεξετάστως προστίθησιν: «οὐδεμία τῶν ἐπι»στολῶν τούτων εὕρηται ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ **Ι.** »**Βαλέττα** (Λονδιν. 1864) ἄξιοι δὲ σημειώσεως »οἱ ἀριθμοὶ **ψλγ΄**, **ψνζ΄**, **ϖξστ΄**, ἴσως ἀναφερό»μενος εἰς πλήρη συλλογὴν ἐπιστολῶν τοῦ Φω»τίου» Ἐκ τῆς σημειώσεως ταύτης τοῦ κ. Λάμπρου δικαίως παρενεχθεὶς ὁ ἀείμνηστος Ἰάκω-

1. Ἐνταῦθα μικρά τις ὑπόμνησις τῷ φίλῳ κ. Σιδερίδῃ γενέσθω καὶ δι' αὐτοῦ ἄλλοις· ὅτι **ἄρτιον** ἐκ τῶν ποιημάτων τοῦ Φιλῆ (ἔκδ. Miller) καὶ **ὁλόκληρον** τὸ ἐπιτύμβιον τὸ τῆς Παμμακαρίστου ἐδημοσιεύσαμεν **πρῶτοι** ἡμεῖς μεθ' ὅλων τῶν ὑποδείξεων τῶν διασῳζομένων στίχων καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὁ κ. Σιδερίδης μνημονεύων τοῦ Πασπάτη καὶ τοῦ κ. Γεδεὼν ὡς μὴ μνημονευσάντων τοῦ Φιλῆ. καὶ αὐτὸς ὑπέπεσε τῷ αὐτῷ σφάλματι μὴ μνημονεύσας ἡμῶν τῶν ἐκ τοῦ Φιλῆ τὰ πάντα ὑποδειξάντων **παρεκβατικῶς** ἐν τῷ περὶ τοῦ «Κουρούτσεσμε» πονηματίῳ ἡμῶν 1888 σελ. 8—9.

ΗΛΥΚΟΒΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΟΣ

βος Διονυσιάτης, φιλάρχαιος ἁγιορείτης, ἐθεώρησε τὰς ἐπιστολάς, ὡς ἀνεκδότους ἀναγράψας δ' αὐτὰς ἀπέστειλε πρὸς ἀνάγνωσιν εἰς τὸν **Ἑλληνικὸν Φιλολ. Σύλλογον,** πρὸ τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ 1896ου ἔτους· **τί** μετὰ ταῦτα ἐγένετο δὲν ἐφροντίσαμεν νὰ μάθωμεν, τοῦτο μόνον γινώσκομεν ὅτι ὁ ἐν πᾶσι χρησιμώτατος Ἀλεξ. Λαυριώτης, μακαρίτης μοναχὸς, ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἐφημερίσιν δηλοποιήσεων τοῦ Συλλόγου τὸ πρᾶγμα μαθὼν ἔσπευσε καλοκαγάθως ἵνα γνωστὸν τὸ πρᾶγμα καταστήσῃ τῷ κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος προέδρῳ τοῦ Ε. Φ. Συλλόγου λογιωτάτῳ ἰατρῷ κ. Ἀν. Χρηστίδῃ προστιθεὶς διὰ τῆς ὑπογραφῆς αὐτοῦ ὅτι «αἱ **ὡς ἀνέκδοτοι** σταλεῖσαι καὶ ἀναγνωσθεῖσαι ἀπὸ τοῦ βήματος τοῦ Συλλόγου ἐπιστολαὶ τοῦ Φωτίου εἰσὶν ἄνθρακες ὁ θησαυρός». (Ὅρα **Νέας Ἐφημερίδος** φύλλ. Ἰανουαρ. 16, 1897). Ἐκ τῶν ἑπτὰ εὐμενῶς ἀποσταλεισῶν ἐπιστολῶν αἱ **τρεῖς** αἱ τῷ ἱερῷ Φωτίῳ πράγματι ἀνήκουσαι ἐδημοσιεύθησαν τὸ πρῶτον τῷ 1874 ὑπὸ τοῦ μακαρίτου ἐκείνου Δωροθέου τοῦ Εὐελπίδου, μητροπολίτου Κοριτσᾶς ἐν βιβλίῳ, ᾧπερ ἡ ἐπιγραφὴ «Σπαρτίον Ἔντριτον» ἐκ χειρογράφου τῆς βιβλιοθήκης τῆς ἐν Χάλκῃ ἱερᾶς Μονῆς τῆς Παναγίας, ἤτοι **δέκα** μὲν **ἔτη** μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Βαλέττα ἣν **μόνην ἐγνώριζεν** ὁ κ. Λάμπρος, **εἴκοσι** δὲ καὶ **ἓν ἔτη** πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Καταλόγου αὐτοῦ ἐν ἐκδόσει συμπληρούσῃ κατὰ ταύτας τὴν σειρὰν τῶν τῷ ἀειμνήστῳ Βαλέττα ἐκδεδομένων, ἣν ὁ κ. Λάμπρος **δὲν ἐγνώριζε.** Αἱ δὲ λοιπαὶ τέσσαρες τῆς ἀγαθῆς ἑπτάδος τῶν ἐπιστολῶν τούτων ἦσαν Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου, ὅπερ στυγνῶς αὐτὸς ὁ κ. Λάμπρος σημειοῦται ἐν ταῖς **Προσθήκαις** καὶ **διορθώσεσι** ταῖς τῷ Β' τόμῳ τοῦ Καταλόγου προσηρτημέναις, (1900) τὸ πρῶτον σημεῖον ἐπιμελῶς παρατρέχων. Δὲν ἔχει οὕτω; Λοιπὸν καὶ ὁ κ. Λάμπρος ἐθεώρησε καὶ παρέδωκεν ὡς ἀνέκδοτα τὰ ἐκδεδομένα, συγγράμματα δὲ ἄλλων ἄλλοις ἀπέδωκε. Καὶ οὐδεὶς ἡμῶν τῶν ἐν ΚΠόλει ἠθέλησέ ποτε ἵνα διακωδωνίσῃ καὶ ἐν συγγράμματι ἀποταμιεύσῃ πρᾶγμα ἁπλούστατον, εἰς ὃ καὶ ἄλλοι ὑπέπεσον, ὁ δὲ κ. Λάμπρος ὁ ὑποπεσὼν δεινοτέροις γαυριῶν τοῦτο ἔπραξε ἀποκρύπτων τὰ ἑαυτοῦ καὶ τὰ τῶν περὶ αὐτόν. Ἔχει οὕτω ἢ δὲν ἔχει οὕτω ;

(ἕπεται συνέχεια)

Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ

Ἐν τοῖς **Φωτιακοῖς** (1897) τοῦ καθηγητοῦ κ. Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως γίνεται μὲν λόγος περὶ τῶν ἐπιστολῶν τούτων ἀλλὰ τὸ βιβλίον τοῦτο δὲν κατωρθώσαμεν ἔτι νὰ ἔχωμεν παρ' ἡμῖν.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Ἀθανάσιος Γεωργίου, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ὀθωμανὸς, ἐργάτης ἐκ Δελλιωνῶν τῆς ἐπαρχίας Σηλυβρίας, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον πέμπτην καὶ ὥραν 2αν εὐρωπαϊστὶ μ. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ δικαστηρίου ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς μνηστῆς αὐτοῦ Ἀγγελικῆς Γεωργίου, χριστιανῆς ὀρθοδόξου, ὑπηκόου ὀθωμανῆς, ἐργάτιδος καὶ κατοίκου Καζλῆ-Τσεσμὲ τῆς ἐνορίας Βελιγραδίου Κωνστ)πόλεως, ἐπὶ διαλύσει μνηστείας. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ περὶ διαλύσεως μνηστείας δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 18 αὐγούστου 1906.

Ὁ προεδρεύων 2

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἁρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Θεόδωρος Εὐθυμίου, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ὀθωμανὸς, ὑλοτόμος τὸ ἐπάγγελμα, καὶ ἐκ τοῦ χωρίου Γιαννοβένης τῆς ἐπαρχίας Καστορίας ὁρμώμενος, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, καλεῖται, ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον ἡμέραν τρίτην, περὶ ὥραν 8ην μετὰ μεσημβρίαν τουρκιστὶ μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς α'. δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ πνευματικοῦ δικαστηρίου τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Καστορίας αὐτοπροσώπως ἢ δι ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Χρηστίνης, θυγατρὸς Γεωργίου Βασιλείου, ἐπὶ διαζεύξει· ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδος».

Ἐν Καστορίᾳ, τῇ 11 ἀπριλίου 1906.

Ὁ πρόεδρος 3

† Ὁ Καστορίας **Γερμανός.**

Ὁ γραμματεὺς

Ναοὺμ Παπᾶ Κωνσταντίνου

Ὑπεύθυνος Ἰ. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1913

Π.III.726855